

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2025

Aleš Reger

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií

Studium Diplomované všeobecné sestry po absolvování bakalářského studijního
programu Zdravotnické záchranářství
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Aleš Reger**
Osobní číslo: **Z22137**
Studijní program: **B0913P360008 Zdravotnické záchranářství**
Téma práce: **Studium Diplomované Všeobecné sestry po absolvování bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství**
Téma práce anglicky: **Studying as a Certified General Nurse after completing the Bachelor's degree program in Medical Paramedics**
Zadávající katedra: **Katedra klinických oborů**

Zásady pro vypracování

1. Studium literatury, sběr informací a popis současného stavu řešené problematiky.
2. Stanovení cílů a metodiky práce.
3. Příprava a realizace průzkumného šetření dle stanovené metodiky.
4. Analýza a interpretace získaných dat.
5. Zhodnocení výsledků práce.

Rozsah pracovní zprávy: **35 stran**
Rozsah grafických prací: **dle doporučení vedoucího**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Literatura dle doporučení vedoucího závěrečné práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jindra Holeková, DiS.**
Katedra klinických oborů

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2025**

doc. RNDr. ThLic. Karel Sládek, Ph.D., MBA v.r.
děkan

L.S.

Mgr. Zuzana Červenková, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 6. března 2025

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Práci s názvem Studium Diplomované všeobecné sestry po absolvování bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne: 27. 04. 2025

Reger Aleš v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych poděkovat vedoucí práce Mgr. Jindře Holekové, DiS. za odborné vedení a rady při psaní práce. Dále děkuji své rodině a přítelkyni za podporu.

ANOTACE

Tato práce zkoumá informovanost studentů studijního programu Zdravotnické záchranářství o možnostech jejich dalšího vzdělávání. Zkoumá, co studentům přijde kladné a záporné na momentální nabídce navazujících magisterských programů a specializačních kurzů. Práce primárně zkoumá zájem studentů o studium Diplomované všeobecné sestry po absolvování Zdravotnického záchranářství, a to jako jednu z možností získání nových studijních příležitostí k absolvování kurzů a programů pro všeobecné sestry.

KLÍČOVÁ SLOVA

Diplomovaná všeobecná sestra, Zdravotnický záchranář, vzdělávání

TITLE

Studying as a Certified General Nurse after completing the Bachelor's degree program in Medical Paramedics

ANNOTATION

This thesis examines the awareness of students of the study program Emergency Medical Services about the possibilities of their further education. It examines what students find positive and negative about the current offer of follow-up master's programs and specialization courses. The thesis primarily examines the interest of students in studying to become a certified general nurse after graduating from emergency medical services due to the new study options of completing courses and programs for general nurses.

KEYWORDS

Certified General Nurse, Paramedic, Education

OBSAH

Úvod.....	9
1 Cíle a metody práce	10
1.1 Cíle teoretické části práce	10
1.2 Cíle průzkumné části práce.....	10
1.3 Metody k dosažení cíle	10
2 Teoretická část	11
2.1 Zdravotnický záchranář	11
2.1.1 Definice pojmu Zdravotnický záchranář	11
2.1.2 Historie a vývoj poskytování neodkladné péče	12
2.1.3 Kompetence zdravotnického záchranáře	14
2.1.4 Kvalifikační standard zdravotnického záchranáře	15
2.1.5 Navazující magisterské studium pro zdravotnického záchranáře.....	16
2.1.6 Další možné vzdělávání pro zdravotnické záchranáře.....	17
2.2 Všeobecná sestra.....	20
2.2.1 Definice pojmu všeobecná sestra.....	20
2.2.2 Historie a vývoj ošetrovatelství	20
2.2.3 Kompetence všeobecné sestry	22
2.2.4 Kvalifikační standard pro všeobecnou sestru	23
2.2.5 Magisterské navazující programy pro všeobecné sestry.....	24
2.2.6 Platové ohodnocení vybraných zdravotnických profesí	28
3 Praktická část	29
3.1 Metodika	29
3.2 Výsledky dotazníkového šetření studentů (S)	32
3.3 Výsledky dotazníkového šetření absolventů (A)	43
4 Diskuze	48
5 Závěr	52

6	Použité zdroje	54
7	Seznam obrázků.....	61

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ALS – Advanced life support

ASLS – Advanced stroke life support

CŽK – Centrální žilní katetr

DC – Dýchací cesty

DCD – Dolní cesty dýchací

DiS. – Diplomovaný specialista

EPALS – European pediatric advanced life support

ERC – European Resuscitation Council

EU – Evropská unie

IZS – Integrovaný záchranný systém

KPR – Kardiopulmonální resuscitace

MZ ČR – Ministerstvo zdravotnictví České republiky

NLZP – Nelékařský zdravotnický pracovník

OUM – Oddělení urgentní medicíny

PHTLS – Pre-Hospital trauma life support

VOŠ – Vyšší odborná škola

ZZ – Zdravotnické záchrannářství

ÚVOD

Nelékařský zdravotnický personál je základem zdravotní péče v naší zemi. Jednotlivé profese se stále vyvíjejí, aby náplň jejich práce odpovídala nynějším potřebám společnosti. (Florence, 2024)

Mezi tyto profese patří i Zdravotnický záchranář. Jednou z možností vzdělávání absolventů bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství je i studium Diplomované všeobecné sestry.

Výuka zdravotnického záchranáře je primárně zaměřena na poskytování přednemocniční neodkladné péče a péče poskytované na urgentních příjmech a jednotkách intenzivní péče. Na druhou stranu Všeobecná sestra poskytuje primárně péči na standardních odděleních formou ošetrovatelského procesu a v ambulančních zařízeních. Přesto, že toto jsou dvě rozdílné profese, v praxi profese propojují například při předávání pacientů. (Česko, 2011)

Vzdělávací systém v České republice nabízí záchranářům, kteří by se rozhodli studovat Diplomovanou všeobecnou sestru možnost uznání předmětů, a tedy nástup do vyššího ročníku a tím si tedy celkově toto studium zkrátit. Je to možné z toho důvodu, že studenti těchto dvou rozdílných oborů musí absolvovat stejné množství základních předmětů. Možnost nástupu do vyššího ročníku Diplomované všeobecné sestry závisí na výsledku rozdílových zkoušek. (MZ ČR, 2024)

Tato práce bude za pomoci výsledků z dotazníkového šetření zkoumat pohledy nynějších studentů zdravotnického záchranářství na nabídku dalšího vzdělávání záchranářů a jejich spokojenost. Další sledovanou položkou je, jednak jak studenti pohlížejí na studium Diplomované všeobecné sestry z důvodu potencionální možnosti rozšíření kompetencí, či získání nových zkušeností, tak i co by je k tomu motivovalo nebo naopak odradilo.

1 CÍLE A METODY PRÁCE

1.1 Cíle teoretické části práce

Definovat zdravotnického záchranáře a všeobecnou sestru

Popsat historii a vývoj těchto oborů

Popsat kompetence těchto NLZP

Zjistit možnosti dalšího vzdělávání Zdravotnických záchranářů a Všeobecných sester

Popsat kvalifikační standardy těchto NLZP

1.2 Cíle průzkumné části práce

Ověřit míru zájmu studentů ZZ o studium Diplomované všeobecné sestry

Zjistit od studentů, kde chtějí po ukončení studia pracovat

Zjistit co by studenty vedlo ke studiu Diplomované všeobecné sestry

Ověřit míru atraktivity nynějších nabídek navazujícího studia pro zdravotnické záchranáře

1.3 Metody k dosažení cíle

Metoda k dosažení cíle pro tuto bakalářskou práci bude dotazníkové šetření. Dotazník bude nestandardizovaný, anonymní a přístupný pouze online přes internetovou stránku survio.com. Nejprve bude provedeno pilotní testování dotazníků pro eliminaci chyb. Cílovou skupinou budou studenti druhého a třetího ročníku zdravotnického záchranářství a také absolventi diplomované všeobecné sestry spolu s ZZ. Respondenti budou osloveni, jak osobně, tak přes sociální síť.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Zdravotnický záchranář

2.1.1 Definice pojmu Zdravotnický záchranář

Zdravotnický záchranář je absolvent tříletého bakalářského studijního programu na akreditované vysoké škole, nebo absolvent tříletého studia v oboru Diplomovaný záchranář na vyšší odborné škole, přičemž ke studiu musel nastoupit nejpozději v letech 2018/2019. Další z možností, jak se stát Zdravotnickým záchranářem, bylo studovat na střední zdravotnické škole v letech 1998/1999. Zdravotnickým záchranářem je také absolvent s odbornou způsobilostí k výkonu všeobecné sestry se specializací v intenzivní péči, který byl členem výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby po dobu poloviny týdenní pracovní doby 5 let v posledních 6 letech. (Vlk, Šrotířová, 2018, str. 24)

„Za výkon povolání zdravotnického záchranáře se považuje činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče při poskytování přednemocniční neodkladné péče, a dále při poskytování akutní lůžkové péče intenzivní, včetně péče na urgentním příjmu.“ (Zákon č. 96/2004 Sb., § 18)

Aby záchranář mohl vykonávat práci v přednemocniční neodkladné péči v roli záchranáře, musí pracovat alespoň jeden rok na urgentním příjmu nebo na oddělení intenzivní péče. Toto ale neplatí, pokud zdravotnický záchranář nastoupil do pracovního poměru na zdravotnickou záchrannou službu před 1. 9. 2017. Zdravotnický záchranář nemusí také vykonávat roční praxi na urgentním příjmu nebo jednotce intenzivní péče, pokud pracoval na zdravotnické záchranné službě v posledních 7 letech a po dobu alespoň 5 let zde pracoval na poloviční úvazek. (Zákon č. 96/2004 Sb., § 18)

20. 11. 2024 Vláda projednává návrh novely zákona č. 96/2004 o tom, že by zdravotnický záchranář mohl po absolvování studia nastoupit na Zdravotnickou záchrannou službu, kde by pracoval pod odborným dohledem a nemusel by tudíž absolvovat roční praxi v nemocničním zařízení. (MZ ČR, 2024)

2.1.2 Historie a vývoj poskytování neodkladné péče

2.1.2.1 Pravěk

Ošetřování zranění vzniklo už v pravěku a jednalo se spíše o instinktivní léčebné postupy, spočívající například chlazení rány. Na základě vývoje člověka se vyvíjelo i léčení, a to nejprve na základě pozorování důvodu vzniku nemocí. Lidé pro předcházení a léčení nemocí obětovali zvířata, protože věřili, že to uspokojí bohy a ti jim pomohou. V neolitu lidé přešli na zemědělství a usazovali se na místech ve větším počtu, což zapříčinilo, že se nemoci kvůli hustotě osídlení lépe přenášely. V tu dobu si s tím společnost ještě nedokázala poradit. (Šín, 2022, str. 35)

2.1.2.2 Starověk

V období starověku došlo k vývoji lékařství a v souvislosti s tím i poskytování neodkladné péče. První lékařské spisy se objevily v Egyptě. Z Ebersova a Smithova papyru bylo zjištěno, že lidé v té době dokázali léčit úrazy, a to primárně válečného rázu, a také akutní somatické projevy onemocnění. Podle kosterních nálezů se podařilo zjistit, že se v té době již prováděly trepanace lebky, lékaři také používali masti a oleje, které měly anestetické účinky, ale stále si v té době ještě neuměli poradit s infekcemi. Infikované rány se neuzavíraly, ale na jeden den se do nich vkládalo maso čerstvě zabitých zvířat a poté byla rána vymývána horkým olejem a medem. (Šín, 2022, str. 35-36)

2.1.2.3 Antika

V období antiky se objevují přesnější anatomické poznatky a léčitelé se v péči o své pacienty neustále zlepšují. Řečtí a římsí lékaři ale nadále věří, že za stavy pacientů mohou bozi, ale již se více zaměřují na fyzickou pacienta a jeho léčbu. Kvůli neustálým válkám se zlepšuje péče o úrazy. Nejlepší v péči o somatická a chronická onemocnění byl Hippokratés, který léčil pacienty na základě vědeckých poznatků, což učil i své žáky. Další velmi významný lékař byl Galénos, který bral v potaz anatomické a fyziologické zákonitosti lidského organismu a na jejichž základě léčil i své pacienty. (Šín, 2022, str. 36)

2.1.2.4 Středověk

V době středověku byl rozvoj lékařství jako vědy zpomalen kvůli církvi, která například zakazovala pokusy o dýchání z úst do úst a pomoc utonulým, protože podle nich neměly žádný smysl. Začíná se vyvíjet ošetrovatelství a vznikají lékařské první školy. V této době také sepsal lékař Avicenna učebnici Canon Medicinæ, ve které vysvětluje život zachraňující úkony.

Uváděl zde například možnost zavedení trubičky do krku, která měla zajistit průchodnost dýchacích cest. (Šín, 2022, str. 36)

2.1.2.5 Novověk

V období novověku se velmi rozvíjela neodkladná péče a zároveň i medicína katastrof. Bylo to opět způsobeno tím, že se stále válčilo a mnoho lidí bylo zraněných. Původně se nechávali na bojišti a ošetření byli až po skončení bitvy. V roce 1793 Jean Dominique Larrey, francouzský chirurg, zavedl převratný systém. Ranění vojáci se odnášeli z bojiště a byla jim poskytnuta první pomoc ve smyslu zástavy krvácení a krytí ran čistými obvazy. Vojáci byli tedy nejdříve zajištěni a poté se dopravovali do nemocnice k dalšímu ošetření. (Šín, 2022, str. 36)

Během války Ruska s Osmanskou říší se ruský lékař Nikolaj Ivanovič Pirogov zasloužil o zorganizování ošetrovatelské péče za pomoci dobrovolníků. Napsal dílo *Válečná chirurgie* a vytvořil nové metody ošetřování ran na bojišti. Zavedl třídění pacientů, fixace končetin, amputace. Ke znehybňování používal sádru. Během této války také vzniklo díky Florence Nightingelové ženské ošetrovatelství. Zavedla hygienické normy a díky tomu se jí podařilo snížit počty zemřelých vojáků na infekci. (Šín, 2022, str. 36-37)

Velkým problémem během válek bylo to, že se mohlo na zdravotníky útočit. Na to reagoval Henry Dunant ve své knize *Vzpomínky na Solferino*, kterou napsal v roce 1859, reagoval zde na tehdejší situaci ve válce. Psal o velkém množství raněných vojáků, kterým se na bojišti nedostávalo náležité pomoci. Vznikaly provizorní nemocnice, ve kterých byli ošetřováni všichni bez ohledu na to, za kterou stranu bojovali. Henry Dunant cestoval po Evropě a hovořil o této problematice, a díky němu, později v roce 1863, vznikl Mezinárodní výbor pro pomoc raněným, který se později přejmenoval na Mezinárodní výbor Červeného kříže. (Šín, 2022, str. 37)

První záchranná služba na našem území vznikla v roce 1857 v hlavním městě Praze, zároveň je také tato organizace nejstarší svého druhu v Evropě. V 70. letech 20. století provozovali rychlou zdravotnickou pomoc lékaři anesteziologického a resuscitačního oddělení a zároveň s nimi lékaři z chirurgického oddělení spolu s prací na svém oddělení. Vždy když byla potřeba, operátorka zkontaktovala lékaře a ten spolu se zdravotní sestrou vyjel na místo události sanitním vozem. Až v roce 1993 došlo k tomu, že se záchranná služba oddělila od zdravotnických zařízení. Záchranné službě byla vytvořena územní střediska. Postupem času, a to přesně od 1. 1. 2004 byly zdravotnické záchranné služby spravovány pod vedením 14 samostatných krajských záchranných služeb. (Remeš, Trnovská, 2013, str. 14)

2.1.3 Kompetence zdravotnického záchranáře

Zdravotnický záchranář poskytuje péči v souladu s právními předpisy a standardy, dodržuje hygienicko-epidemiologické předpisy, provádí zápis do zdravotnické dokumentace, poskytuje pacientovi informace v souladu s jeho způsobilostí. Dále může také vyučovat na středních a vyšších odborných školách, motivuje a vzdělává veřejnost a vede je k zdravému životnímu stylu a k sebezpečí, provádí mentoring jeho nově nastupujícím kolegům a učí je a také řeší mimořádné události a krizové situace. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., § 3)

Záchranář může bez odborného dohledu a bez indikace vykonávat svou práci v rámci poskytování přednemocniční neodkladné péče, při poskytování akutní lůžkové péče a péče na urgentním příjmu. Pozoruje, monitoruje a hodnotí životní funkce, snímá srdeční rytmus pomocí elektrokardiogramu a vyhodnocuje patologické rytmy. K zjištění příčiny onemocnění používá diferenciální diagnostiku a v terénu si stanovuje předběžně své diagnózy, zahajuje a provádí kardiopulmonální resuscitaci, při které může používat ruční křísící vak, dále defibriluje pomocí elektrického výboje. Záchranář zajišťuje periferní žilní vstupy, do kterých následně smí aplikovat krystaloidní roztoky a glukózu pacientovi, u kterého byla zjištěna přítomnost hypoglykemie. Provádí laboratorní vyšetření, která jsou určena pro neodkladnou péči a hodnotí je, obsluhuje dopravní prostředky, a to i v nepříznivých podmínkách a může používat světelná i zvuková výstražná zařízení. Zastavuje krvácení a provádí prvotní ošetření ran, vyprošťuje, polohuje a imobilizuje pacienty, které následně musí bezpečně transportovat. Řeší mimořádné události, pečuje o mrtvé tělo, dezinfikuje, sterilizuje a kontroluje pomůcky k tomu určené. Přejímá, kontroluje a ukládá léčivé přípravky a zajišťuje jejich dostatečnou dostupnost. Provádí neodkladné výkony a postupy při porodu a dělá prvotní ošetření u novorozence. Sám zodpovídá a vyhodnocuje naléhavost tísňových výzev, posuzuje zdravotní stav pacienta a řeší to adekvátními způsoby za pomoci telekomunikačních a sdělovacích prostředků. Poskytuje telefonní instruktáž lidem, kteří poskytují první pomoc, dává jim své rady a zavádí a udržuje inhalační kyslíkovou terapii. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., § 17)

Zdravotnický záchranář může při poskytování péče na urgentním příjmu, akutní lůžkové péče a přednemocniční neodkladné péče poskytovat tyto výkony bez odborného dohledu, ale na základě indikace lékaře. Zajišťování dýchacích cest, zavádění a udržování kyslíkové terapie a také zajišťování ventilace pomocí ventilátoru po konzultaci ventilačních parametrů a také pečování o dýchací cesty pacienta při umělé plicní ventilaci. Mezi další kompetence záchranáře na základě indikace lékaře patří podávání léčivých přípravků včetně krevních derivátů, může asistovat při zahájení transfuze, ošetřovat pacienta v průběhu a následně i ukončit aplikaci,

může provádět katetrizaci močového měchýře u dívek, které dovršily stáří minimálně 3 roků života a odebírat biologický materiál určený na vyšetření. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., § 17)

V neposlední řadě náleží zdravotnickému záchranáři kompetence, které má společně spolu s všeobecnými sestrami a praktickými sestrami. Tyto činnosti smí záchranář vykonávat při poskytování přednemocniční neodkladné péče, akutní lůžkové péče a péče na urgentním příjmu. Patří sem získávání osobní, rodinné, pracovní a sociální anamnézy, odsávání sekretu z horních cest dýchacích a z permanentní tracheostomické kanyly u pacientů starších 3 let, poskytování psychické podpory umírajícím pacientům a blízkým osobám. Dále zajišťuje neustálou připravenost pracoviště a funkčnost přístrojů a technického vybavení, mění močový katetr u pacientů starších 3 let a vyměňuje periferní žilní katetr pacientů starších 3 let spolu s péčí o něj. Hodnotí psychický stav pacienta, provádí kompletní hygienickou péči spolu s prevencí vzniku dekubitů, rozděluje stravu pacientům dle jejich diet, dohlíží na dodržování pitného režimu, zaznamenává bilanci tekutin a pečuje o vyprazdňování. Může provádět sociální aktivizaci, poskytovat psychickou podporu umírajícím, blízkým osobám a členům rodiny umírajícího a také činnosti, které jsou ve spojení s úmrtím pacienta. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., §4)

2.1.4 Kvalifikační standard zdravotnického záchranáře

Kvalifikační standard pro studijní program zdravotnické záchranářství vznikl ve spolupráci Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Prolíná se zde zákon č. 96/2004Sb. a vyhláška č. 39/2005, kde jsou popsány minimální požadavky k získání odborné způsobilosti pro výkon povolání zdravotnického záchranáře. (MZ ČR, 2019)

Zdravotnické záchranářství je bakalářský studijní program. Standardní doba studia tohoto programu je 3 roky. Praktická výuka tohoto oboru pro splnění kvalifikačního standardu musí činit nejméně 1800 hodin. Studium zdravotnického záchranáře lze studovat jak ve formě prezenční, tak ve formě kombinované. (MZ ČR, 2019)

Vstupní podmínkou do tohoto programu je získání maturitního vysvědčení ze střední školy a splnění zdravotní způsobilosti. Podmínky, které musí student splňovat během studia, jsou podmínky stanovené řádem školy. Výstupní podmínkou je úspěšné absolvování státní závěrečné zkoušky, která se skládá z obhajoby bakalářské práce a ústní zkoušky z urgentní medicíny, ošetřovatelství v resuscitační a intenzivní péči a zkoušky z behaviorálních věd. (MZ ČR, 2019)

Minimální počty hodin praxí, které musí záchranář během studia splnit, je v prvním ročníku 320 hodin, v ročníku druhém 460 hodin a ve třetím ročníku 400 hodin. Celkem je to tedy 1180 hodin. Zbývající počet 620 hodin je rozdělen školou dle jejího uvážení. (MZ ČR, 2019)

2.1.5 Navazující magisterské studium pro zdravotnického záchranáře

2.1.5.1 Perfuziologie

Cílem tohoto specializačního vzdělávání je získání způsobilosti s názvem Perfuziolog. Tohoto specializačního vzdělání se může účastnit absolvent studia Všeobecná sestra, Dětská sestra, Porodní asistentka, Zdravotnický záchranář, Biomedicínský technik a inženýr, kteří získali způsobilost dle zákona č. 96/2004 Sb. Dále to musí být i v souladu s nařízením vlády č. 31/2010 Sb. Vzdělávací program trvá 1960 hodin. Absolvent získá kompetence k řízení mimotělního oběhu při operacích na otevřeném srdci, aplikaci krevních derivátů, aplikování léčivých přípravků do mimotělního oběhu a zajišťování izolované hypertermické perfuze končetin cytostatiky. (MZ ČR, 2023)

2.1.5.2 Organizace a řízení ve zdravotnictví

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Organizace a řízení ve zdravotnictví je připravit nelékařské zdravotnické pracovníky na manažerské pozice v oblasti zdravotní péče. Podmínkou k vstupu do tohoto specializačního programu je získání odborné způsobilosti k výkonu práce NLZP dle zákona č. 96/2004. Tento program trvá 560 hodin. Skládá se z praktické a teoretické části a praktická výuka musí tvořit alespoň 50 % celkového trvání programu. Absolvent programu bude moci vykonávat činnosti, jako je například stanovení a realizace projektů, zavádění systémů hodnocení kvality zdravotní péče, řešení etických problémů spojených s poskytováním zdravotní péče. (MZ ČR, 2024)

2.1.5.3 Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze nabízí absolventům bakalářského tematicky příbuzného oboru či programu magisterský studijní program Civilní a nouzové plánování. Výhodou tohoto studia je, že pro pracovníky ozbrojených, bezpečnostních a záchranných sborů nabízí tato škola kombinovanou formu studia, přičemž student nemusí přerušovat svoje aktuální zaměstnání. Obor je zaměřený na krizové řízení a ochranu obyvatelstva. Cílem tohoto studijního programu je připravit odborníky pro státní správu, IZS a další organizace zabývající se krizovým řízením. Program se skládá z povinných předmětů, odborné praxe a týmového projektu. V prvním roce studia se klade důraz primárně na získání teoretických znalostí a ve druhém roce se zaměřuje na psaní diplomové práce a specializování

se v oblastech ochrany proti chemickým, biologickým a radiačním hrozbám. Praxe v tomto oboru spočívá v docházení na specializovaná pracoviště, jako například orgány veřejné správy, složky IZS a výzkumná centra. Absolventi tohoto programu se uplatní ve veřejné správě při realizaci krizových plánů a kontrolních činnostech v rámci IZS i jako krizový manager v průmyslových podnicích. (ČVUT, 2025)

2.1.5.4 Pedagogika

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem nabízí dvouleté navazující magisterské studium v prezenční i kombinované formě Pedagogika. Obor je pro studenty s předchozím vzděláním v rámci zdravotnictví a se zájmem o roli učitelů odborných předmětů na středních a vyšších zdravotnických školách. Studenti tohoto oboru si prohloubí znalosti, které získali ve svých bakalářských studijních programech. Tento program zaměřuje předměty na pedagogiku, psychologii a didaktiku. Absolventi budou moci učit předměty zaměřené na ošetrovatelství a zdravotní péči v rámci klinických oborů. V rámci studentských praxí budou absolventi také moci působit jako mentoři studentů. (UPOL, 2024)

2.1.5.5 Management ve zdravotnictví

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně nabízí navazující magisterské studium v kombinované formě. Dostudováním tohoto programu se absolvent naučí vykonávat funkci manažera a ekonomů v oblasti zdravotnických zařízení. Vědomosti budou studentům předávat jak učitelé z univerzity, tak odborníci z praxe. Předměty, které tento program nabízí jsou například právo ve zdravotnictví, zdravotní politika a marketing ve zdravotnických organizacích. (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2025)

2.1.6 Další možné vzdělávání pro zdravotnické záchranáře

2.1.6.1 Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

Cílem tohoto specializačního vzdělávání je získání způsobilosti pro výkon práce jako Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu. Záchranář si touto specializací osvojí nové teoretické a praktické znalosti a také si zlepší práci v týmu. Podmínkou vstupu do tohoto specializačního vzdělání je získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického záchranáře dle zákona č. 96/2004 Sb. Aby se záchranář mohl účastnit tohoto specializačního programu, musí mít minimálně tříletou praxi na zdravotnické záchranné službě a z toho alespoň rok úvazek na 1,0. Pokud je úvazek na ZZS poloviční, musí být praxe na ZZS adekvátně prodloužena. Program specializačního vzdělávání zahrnuje celkem 688 hodin, z nichž minimálně 304 hodin je věnováno teoretické výuce, 80 hodin se zaměřuje na simulační trénink a 304 hodin tvoří

odborná praxe. Absolvent tohoto programu získá nové kompetence. Bude moci bez dohledu a indikace lékaře zajistit DC u pacienta staršího 10 let při provádění KPR, zahájit a provádět poresuscitační péči v PNP včetně analgosedace. Bez dohledu na základě indikace bude moci provádět externí kardiostimulaci, odsávat z DCD, zavádět žaludeční sondu spolu s provedením výplachu. (MZ ČR, 2023)

2.1.6.2 Pre-Hospital Trauma Life Support

PHTLS je certifikovaný kurz pro lékaře i nelékaře, kteří se chtějí zlepšit v poskytování přednemocniční neodkladné péče. Absolvent získá nové znalosti a dovednosti v péči o poraněné pacienty. Tento kurz je vyučován na základě medicíny založené na důkazech a je pod záštitou asociace National Association of Emergency Medical Technicians, která zároveň spolupracuje s organizací American College of Surgeons. Kurz je rozšířen do 66 zemí světa a je vhodný jak pro složky IZS, tak pro členy armády. (FN HK, 2025)

Dle údajů Světové zdravotnické organizace byl v zemích, kde je nabízen tento kurz jak lékařům, tak nelékařům snížen počet úmrtí pacientů v přednemocniční péči. Tohoto výsledku bylo dosaženo pomocí standardizace péče o raněné pacienty, systematických postupech a týmové práce. (FN HK, 2025)

Absolventovi kurzu PHTLS, který složil jak písemnou, tak praktickou zkoušku bude vystaven certifikát s mezinárodní platností 4 roky. Cena kurzu se pohybuje okolo 18700 Kč. (FN HK, 2025)

2.1.6.3 European Pediatric Advanced Life Support

Certifikovaný kurz EPALS je vázán pravidly ERC, která schvaluje Joint International Course Committee a jeho forma výuky je ve všech zemích, kde je kurz vyučován, totožná. Délka praktické části kurzu je minimálně 15 hodin a 40 minut. Tento program bývá většinou rozdělen do tří dnů a jeho cena se pohybuje okolo 16500 Kč. Absolvováním tohoto kurzu získá absolvent nové poznatky a praktické dovednosti. Program je zaměřen na rozpoznání a léčbu kritického dítěte, nácvik neodkladné resuscitace, nových algoritmů, léčbu obstrukce cest dýchacích, bezpečnou defibrilaci a nácvik modelových situací. (ERC, 2025)

Tento kurz je tedy zaměřen na pomoc kriticky nemocného dítěti jak v nemocniční, tak i přednemocniční péči. EPALS je vhodný jak pro zdravotnické záchranáře a lékaře, tak i všeobecné sestry. Absolvováním získá absolvent certifikát ERC s platností 3 roky. (ERC, 2025)

2.1.6.4 Advanced Life Support

Organizace tohoto certifikovaného kurzu je definována závaznými pravidly ERC, které schvaluje Joint International Course Committee. Náplň ALS je shodná ve všech zemích EU, kde se tento kurz vyučuje. Minimální délka praktické části je 14 hodin. ALS je obvykle rozdělen do dvou až tří dnů a poplatek za kurz je 16500 Kč. Účastníci tohoto kurzu jsou rozděleni do skupin, které vždy vedou dva kvalifikovaní instruktoři. (Česká Resuscitační Rada, 2025)

Obsah je rozdělen na přednášky, workshopy, diskusi a závěrečnou zkoušku. V přednáška se probírá rozšířena resuscitace a netechnické dovednosti. Do praktických nácviků patří zajištění dýchacích cest, analýza srdečních rytmů, rozbor acidobazické rovnováhy a simulace srdeční zástavy. (Česká Resuscitační Rada, 2025)

Cílem kurzu je zlepšení dovedností v rámci léčby náhlé srdečné zástavy oběhu a kritických stavů, které by mohly k srdeční zástavě vést. Kurz zlepšuje poskytování péče o pacienta od prvního kontaktu až po předání pacienta na cílové pracoviště. (Česká Resuscitační Rada, 2025)

ALS kurz je vhodný pro zdravotnický personál, který může v klinické praxi provádět neodkladnou rozšířenou resuscitaci. Mezi tento personál patří lékaři různých specializací, zdravotničtí záchranáři a všeobecné sestry pracující na odděleních intenzivní péče na urgentních příjmech. (Česká Resuscitační Rada, 2025)

2.1.6.5 Advanced Stroke Life Support

ASLS je mezinárodně uznávaný certifikovaný kurz zabývající se přednemocniční neodkladnou péčí a nemocniční neodkladnou péčí o pacienty, kteří mají akutní cévní mozkovou příhodu. Kurz pořádá tým záchranářů, lékařů a odborníků v tomto odvětví. Dokončení tohoto 8hodinového kurzu poskytne absolventům nové teoretické znalosti a také praktické dovednosti. ASLS je vhodný jak pro záchranáře, tak pro studenty zdravotnického záchranářství ve 3. ročníku. Poplatek za kurz, ve kterém jsou zahrnuty studijní materiály a občerstvení činí 7000 Kč. (ASLS, 2024)

2.2 Všeobecná sestra

2.2.1 Definice pojmu všeobecná sestra

Odborná způsobilost k výkonu povolání Všeobecná sestra je získána absolvováním nejméně tříletého bakalářského studijního programu na akreditované škole. Tuto způsobilost dále získá absolvent, který studoval nejméně tři roky obor Diplomovaná všeobecná sestra na VOŠ. Absolventům Zdravotnického záchranářství, Praktické sestry, Porodní asistence nebo Dětské sestry pak stačí jeden rok studia na VOŠ k získání titulu Diplomovaná všeobecná sestra. Dále mohou tuto způsobilost získat absolventi vysokoškolského studia ve studijních programech psychologie a pedagogika se specializací na péči o nemocné a učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy, pokud započali své studium v letech 2003/2004. Totéž platí pro absolventy tříletého studia v oboru Diplomovaná dětská sestra nebo Sestra pro psychiatrii na VOŠ v letech 2003/2004 a pro studenty oboru Všeobecná sestra na střední zdravotnické škole, pokud studium bylo započato v akademickém roce 2003/2004. Dále se to také vztahuje na absolventy studijního oboru Zdravotní sestra, Dětská sestra, Sestra pro psychiatrii, Sestra pro intenzivní péči, Ženská sestra a Porodní asistentka, kteří ho vystudovali na střední škole a studium bylo zahájeno nejpozději v letech 1996/1997. A v neposlední řadě můžeme zařadit do výčtu i Diplomovanou porodní asistentku na VOŠ, která zahájila studium nejpozději v letech 2003/2004. (Zákon č. 96/2004 Sb., § 5)

Výkonem povolání všeobecné sestry je poskytování ošetrovatelské péče, a samozřejmě i spolupráce s lékařem nebo zubním lékařem ve smyslu poskytování preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, paliativní, neodkladné nebo dispenzární péče. (Zákon č. 96/2004 Sb., § 5)

2.2.2 Historie a vývoj ošetrovatelství

2.2.2.1 Rozdělení ošetrovatelství

Ošetrovatelství lze rozdělit na tři druhy péče. Laická péče byla poskytována blízkým na základě tradice. Někdy se tento typ péče taky nazýval sebepéče. Dalším typem byla charitativní péče, která byla zprostředkována církevními řády. Charitativní péče se poskytuje i dnes v moderní společnosti. A v neposlední řadě je to organizovaná léčebná péče, jejíž vznik je připisován konci 19. století. (Kutnohorská, 2010, str. 14)

2.2.2.2 Počátky ošetrovatelství

Ošetrovatelství sahá do dávných dob před křesťanstvím, protože pomáhat ostatním je přirozená vlastnost člověka. Zkušenosti se předávaly z generace na generaci ústně. Lidé léčili a pečovali

o ostatní pomoci bylinek a vody. V době křesťanství vznikaly kláštery, kde se cíleně pěstovaly byliny, ze kterých se potom vyráběly léky na různé choroby. Velký důvod rozmachu ošetrovatelství jsou války, kvůli kterým byla potřeba lékařské a ošetrovatelské péče o pacienty. (Kutnohorská, 2010, str. 13)

2.2.2.3 Ošetrovatelství v období novověku

Kvůli válkám bylo mnoho raněných a umírajících lidí na infekci. Špatné hygienické normy lazaretů tomu nepomáhaly a docházelo k šířením epidemií nejen mezi vojáky, ale i mezi civilní obyvatelstvo. V období takzvané Krymské války ale došlo ke změně ošetrovatelství díky několika významným osobnostem. (Kelnarová a kolektiv, 2015, str. 29 až 31)

Jednou z nich byla Florence Nightingalová, anglická ošetrovatelka, která zorganizovala spolu se skupinou ošetrovatelek na bojišti v průběhu Krymské války ošetrovatelskou službu. Primárním cílem její ošetrovatelské služby bylo dodržování hygienických zásad, protože jejich nedodržování vedlo ke vzniku epidemií a zvýšení úmrtnosti lidí. Poukazovala hlavně na špinavou vodu, málo čistých pokrývek a nedostatek nádobí. Florence Nightingalová chodila na vizity za svými pacienty s lampou a začalo se jí přezdívát „dáma s lampou“. Po válce se vrátila do Anglie, kde obdržela peněžní odměnu a začala zakládat školy. Její teoretické učení bylo založeno na zdravém prostředí, myslela tím, že pacienti měli mít čistý vzduch, čistou vodu, vyhovující kanalizaci a dostatek světla. (Kelnarová a kolektiv, 2015, str 29 až 33).

Další významnou osobností této doby byl Nikolaj Ivanovic Pirogov, ruský chirurg a pedagog. Koordinoval skupinu ošetrovatelek, které naučil základy ošetrování ran (například obvazování) a předal jim základní vědomosti týkající se ošetrování poranění. Také zavedl stejnokroj a bojoval za ženská práva. (Kelnarová a kolektiv, 2015, str. 32 až 34)

Poslední velmi významnou osobností byl Henry Dunant, švýcarský kupec, který zmobilizoval veřejné obyvatelstvo. Zřídil lazarety, vybavil dobrovolníky vědomostmi a zapojil je do ošetrování raněných. Díky němu také vznikl v roce 1864 Červený kříž, který funguje dodnes. (Kelnarová a kolektiv, 2015, str. 34 až 36)

2.2.2.4 Vzdělávání ošetrovatelek

V roce 1874 se u nás začaly objevovat první ošetrovatelské kurzy, které se konaly mimo nemocnice, ale i přes to nebyla až do roku 1914 zformulována žádná standardizovaná kritéria. Stát neměl stanovené žádné požadavky pro kvalifikace ošetrovatelek, a tak si požadavky zřídily nemocnice samy. Rozhodovaly si o obsahu výukových materiálů a délce kurzů. Pokud chtěly

české ošetřovatelky získat odbornou přípravu, odcházely často vyhledávat vzdělání v cizině. (Prošková, Konečná, 2015)

Německá průkopnice ošetřovatelství, Agnes Karlová, se kvůli nemožnosti studia medicíny vzdělávala jako ošetřovatelka. Založila spolek Berlínských sester, který bojoval za lepší podmínky a sjednocení mezd pro ošetřovatelky. V roce 1903 spoluzaložila organizaci Agnes Karll Verband, ve které se členové této organizace snažili o zlepšení sociálního postavení ošetřovatelek. (Prošková, Konečná, 2015)

Roku 1899 byla založena organizace International Council of Nurses, jenž je aktivní dodnes. V roce 1953 přijala kodex etiky pro zdravotní sestry, který obsahoval základních etické zásady, otázky odpovědnosti sester za poskytování kvalitní péče a potřeby neustálého odborného vzdělávání. České sestry se k tomuto spolku přidaly v roce 1985. (Prošková, Konečná, 2015)

Až na počátku 20. století si odborná veřejnost uvědomila nutnost potřeby kvalifikovaných a dobře vzdělaných ošetřovatelek. Během první světové války se tato nutnost ještě prohloubila. (Prošková, Konečná, 2015)

Jedním z největších posunů v oboru ošetřovatelství je vznik státní ošetřovatelské školy v roce 1914. Vystudováním této školy získaly absolventky významnou prestiž ve společnosti a velmi odborné vzdělání, zpočátku tyto školy neměly moc absolventek (Prošková, Konečná, 2015)

Ošetřovatelky získávaly velké množství vědomostí a zkušeností jako dnes v nemocnicích. Praktická výuka probíhala přímo u lůžka. Teoretické kurzy, které pořádaly nemocnice, byly vedeny nepravidelně, od šesti týdnů až po jeden rok. Kurzy vedly lékaři dle svého uvážení, neměli žádné materiály či osnovy. (Prošková, Konečná, 2015)

2.2.3 Kompetence všeobecné sestry

Všeobecná sestra může vykonávat bez odborného dohledu a indikace v souladu se stanovenou diagnózou lékaře, například vyhodnocování úrovně soběstačnosti pacienta, může sledovat a hodnotit vitální funkce, zajišťovat a provádět odběr biologického materiálu, odsávat sekrety z horních cest dýchacích a z permanentní tracheostomické kanyly u pacientů starších tří let, hodnotit celistvost kůže, pečovat o močové katetry pacientů všech věkových kategorií spolu s výplachem močového měchýře, doporučovat vhodnou péči na ošetření chronických ran a stomií, provádět výměnu močového katetru u žen a dívek starších tří let a výměnu periferního žilního katetru u pacientů obou pohlaví starších tří let. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., §4)

Všeobecná sestra může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře a zubního lékaře poskytovat preventivní, diagnostickou, léčebnou, rehabilitační, neodkladnou, paliativní a dispenzární péči. Přitom primárně připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným výkonům na základě indikace lékaře. Může zavádět periferní žilní katetry pacientům starším tří let, podávat léčivé přípravky, zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, ošetřovat akutní rány, odstraňovat stehy u primárně se hojících ran a odstraňovat drény ze všech míst kromě hrudníku a oblasti hlavy. Také může provádět výplach žaludku u pacientů při vědomí starších 10 let a pod odborným dohledem lékaře smí i aplikovat krevní deriváty a zpracovávat dentální materiály v ordinaci. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., §4)

„Všeobecná sestra pod odborným dohledem lékaře nebo všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru může na základě indikace lékaře podávat léčivé přípravky do epidurálního katetru pacientům starším 3 let věku.“ (Vyhláška č. 55/2011 Sb., §4)

V neposlední řadě může sestra bez odborného dohledu a bez indikace poskytovat poradenství a připravovat programy v oblastech podpory zdraví, zdravého života a prevence šíření onemocnění. (Vyhláška č. 55/2011 Sb., §4)

2.2.4 Kvalifikační standard pro všeobecnou sestru

Tento kvalifikační standard vyšel díky spolupráci Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Prolíná se zde zákon č. 96/2004 Sb. a vyhláška č. 39/2005 Sb., kde jsou vypsány minimální studijní požadavky. (MZ ČR, 2021)

Doba studia bakalářského studijního programu nebo programu pro vyšší odborné školy je nejméně 3 roky. Během této doby musí být absolvováno 4600 hodin teoretické a praktické výuky, kdy praktické výuky musí být minimálně polovina. Forma studia pro bakalářský studijní program je prezenční i kombinovaná, pro vzdělávací program pro VOŠ je denní a kombinovaná. (MZ ČR, 2021)

Vstupní podmínkou pro přijetí je splnění přijímacího řízení na vysokou či vyšší odbornou školu a splnění zdravotních podmínek určených platnými předpisy. Povinností studenta je plnit plány vysoké či vyšší odborné školy. Ukončení pro bakalářský studijní program Všeobecná sestra je formou úspěšného splnění státní závěrečné zkoušky, která se skládá z obhajoby bakalářské práce, zkoušky z ošetřovatelství, ošetřovatelství v klinických oborech a zkoušky z humanitních věd. (MZ ČR, 2021)

Minimální počet hodin ošetrovatelské praxe všeobecné sestry je v prvním ročníku 280 hodin, ve druhém ročníku 560 hodin, ve třetím ročníku 520 hodin. Celkově je to tedy 1360 hodin. Zbývajících 940 hodin odborné praxe si škola rozděluje sama dle svého uvážení. Délka jedné hodiny se zde uvádí jako 60 minut. (MZ ČR, 2021)

2.2.5 Magisterské navazující programy pro všeobecné sestry

2.2.5.1 Všeobecná sestra – intenzivní péče

Cílem tohoto specializačního vzdělávání v oboru Všeobecná sestra – Intenzivní péče je získání způsobilosti s označením Sestra pro intenzivní péči. Sestra bude touto specializací vybavena novými teoretickými znalostmi, praktickými dovednostmi a získá nové kompetence dle platné legislativy. Vstupní podmínkou do tohoto specializačního oboru je být vzdělán jako všeobecná sestra podle zákona č. 96/2004 Sb., Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vzdělání v tomto programu poskytuje pracoviště, jemuž byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví. Tento magisterský navazující program trvá 624 hodin. Z nich musí být alespoň 50 % v rámci praktických cvičení, do kterých se započítává i praxe v nemocnicích. Podmínkou k získání této specializace je splnění atestační zkoušky. Sestry s touto specializací nemohou vykonávat činnosti spojené s poskytováním přednemocniční neodkladné péče ani péče v rámci letecké záchranné služby. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.2 Všeobecná sestra – perioperační péče

Cílem specializačního vzdělání v oboru Perioperační péče je získání specializované způsobilosti, které se označuje jako Všeobecná sestra pro perioperační péči. Osvojením znalostí, praktických zkušeností a návyků, které se týkají této specializace nabude absolvent nových kompetencí. Podmínkou pro přijetí do tohoto specializačního vzdělávání je získání způsobilosti k výkonu povolání Všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních. Získání způsobilosti k této specializaci poskytuje pracoviště, kterému Ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci. Vzdělávací program trvá 560 hodin, kdy z těchto hodin musí být alespoň 50 % výuka praktická, která může být absolvována i v rámci odborných praxí. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.3 Intenzivní péče v pediatrii

Záměrem specializačního vzdělání v oboru Intenzivní péče v pediatrii je získání odbornosti s označením Dětská sestra pro intenzivní péči v pediatrii. Během studia této specializace si

student osvojí teoretické znalosti a praktické dovednosti. Podmínkou pro přijetí odborná je způsobilost k výkonu dětské sestry nebo všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních. Vzdělávací program Intenzivní péče v pediatrii je nabízen akreditovaným pracovištěm, jehož akreditace byla udělena MZ ČR. Studium se skládá z 500 hodin, přičemž nejméně polovina tohoto času musí být v rámci praktické výuky, kterou lze absolvovat i pomocí praxí na odpovídajících pracovištích, druhá polovina je teoretická výuka. Absolvent po splnění atestační zkoušky tohoto specializačního vzdělávacího programu v oboru Intenzivní péče v pediatrii bude mít způsobilost v péči o kritické dítě, novorozence i nedonošené děti. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.4 Ošetřovatelská péče v interních oborech

Účelem specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v interních oborech je získání specializované způsobilosti, kdy bude sestra označována jako Sestra pro péči v interních oborech. Podmínkou zařazení do tohoto vzdělávacího oboru je získání způsobilosti k výkonu práce Všeobecné sestry podle zákona č. 96/2004 Sb. Tento vzdělávací program nabízí pracoviště, jehož akreditace byla udělena MZ ČR. Tento vzdělávací program trvá 644 hodin teoretické a praktické výuky, přičemž praktická výuka musí tvořit alespoň 50 % celkového trvání tohoto specializačního vzdělání. Absolvent tohoto kurzu získá vědomosti v oborech farmakologie, přesněji farmakokinetiky, farmakodynamiky, toxické koncentrace apod. Absolvent v oboru Ošetřovatelská péče v interních oborech získá kompetence například k hodnocení chronických ran, k pečování o dolní cesty dýchací u pacienta na UPV, k provádění tracheobronchiální laváže a podávání léků do epidurálního katetru. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.5 Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech je získání způsobilosti k výkonu práce jako Sestra pro péči v chirurgických oborech. Absolvent získá nové teoretické a praktické znalosti a osvojí si práci v týmu. Podmínkou k absolvování tohoto programu je získání způsobilosti k výkonu Všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb. Tento vzdělávací program smí provozovat pracoviště, které získalo akreditaci od MZ ČR. Vzdělávací program se skládá z 662 hodin teoretické a praktické výuky. Praktická výuka musí být minimálně 50 % času, tedy 331 hodin. Praktickou výuku lze absolvovat i jako praxi na vhodných pracovištích. Absolvent specializačního oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech bude schopen provádět specializovanou i vysoce specializovanou péči v chirurgických oborech. Sestra s touto specializací může například zavádět Huberovu jehlu do portu a provádět její odstranění. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.6 Ošetrovatelská péče v psychiatrii

Účelem specializačního vzdělávání v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii je získání specializované způsobilosti, která se označuje jako Sestra pro péči v psychiatrii. Sestra si touto specializací osvojí nové teoretické znalosti spolu s praktickými dovednostmi. Podmínkou vstupu do toho vzdělávacího oboru je získaná způsobilost k výkonu Všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotních povoláních. Tento program může poskytovat pouze pracoviště, kterému udělilo MZ ČR akreditaci. Tento program se skládá jak z teoretické, tak praktické výuky a má celkem 600 hodin. Alespoň 50 % musí tvořit praktická výuka. Sestra s touto specializací získá specializační vzdělání v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii. Mezi některé kompetence, které absolvent získá, patří například poskytování vysoce specializované péče pacientům s různými duševními poruchami, provádění vyšetření psychických funkcí spolu s hodnocením rizik a provádění poradenské činnosti v oblasti duševního zdraví. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.7 Domácí péče a hospicová péče

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Domácí péče a hospicová péče je získání způsobilosti s názvem Sestra pro domácí a hospicovou péči. Jednou z podmínek přijetí je získání způsobilosti k výkonu všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb. Další podmínkou je alespoň roční praxe jako všeobecná sestra při poskytování zdravotní péče v pacientově vlastním prostředí, dle zákona č. 372/2011 Sb., zákon o zdravotních službách. Tento vzdělávací program může poskytovat pouze akreditované pracoviště, které získalo akreditaci od MZ ČR. Vzdělávací program trvá 520 hodin, z čehož je minimálně 50 % ve formě praktické výuky. Absolvent bude připraven k poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče a paliativní péče v oboru Domácí péče a hospicová péče. (MZ ČR, 2019)

2.2.5.8 Ošetrovatelská péče v geriiatrii

Cílem specializačního vzdělání v oboru Ošetrovatelská péče v geriiatrii je získání specializované způsobilosti s označením Sestra pro péči v geriiatrii. Sestra získá studiem nové teoretické a praktické znalosti spolu s osvojením si týmové práce. Podmínkou vstupu do tohoto specializačního vzdělávání je získání odborné způsobilosti k povolání jako Všeobecná sestra dle zákona č. 96/2004 Sb. Vzdělávací program uskutečňuje akreditované pracoviště. Program se skládá z 648 teoretického a praktického vzdělávání, kdy minimálně 50 % musí tvořit praktická výuka. Absolvent bude schopen provádět vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v oboru Ošetrovatelská péče v geriiatrii. Mezi získané kompetence patří pečování o dýchací

cesty a odsávání z DCD, vyhodnocování ventilačních parametrů, hodnocení nehojících se ran. (MZ ČR, 2020)

2.2.5.9 Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii

Cílem vzdělávání pro všeobecné nebo dětské sestry v oboru Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii je získání způsobilosti Sestra pro péči v onkologii a hematoonkologii, nebo Dětská sestra pro péči v onkologii a hematoonkologii. Tento program vychází z evropských norem a je upraven pro Českou republiku. Jednou z podmínek k zařazení do toho programu je způsobilost k výkonu Všeobecné či Dětské sestry podle zákona č. 96/2004 Sb. Druhou z podmínek k přijetí do tohoto programu je praxe při poskytování onkologické nebo hematoonkologické péče po dobu 12 měsíců alespoň v rozsahu poloviny týdenní pracovní doby. Tento vzdělávací program nabízejí akreditovaná pracoviště, která získala akreditaci od MZ ČR. Délka studia programu se liší, podle toho, zda je studentem dětská, nebo všeobecná sestra. Program pro dětské sestry trvá 624 hodin a pro všeobecné 584 hodin. Skládá se z teoretické a praktické části. Přičemž praktická část musí tvořit minimálně 50 % celkového obsahu hodin programu. Absolvent bude připraven poskytovat péči v oboru Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii. Získá také nové kompetence, například ošetrování cytostatik, které unikly mimo cévy, dekontaminace pracoviště po práci s cytostatiky, provádění odstranění CŽK a odvádění tekutiny ze zavedeného peritoneálního katetru. (MZ ČR, 2023)

2.2.5.10 Hojení ran

Cílem specializačního vzdělání v oboru Hojení ran je získání způsobilosti s označením Sestra pro hojení ran. Sestra si osvojí nové teoretické a praktické znalosti alepší si práci v týmu. Vstupní podmínkou do tohoto programu je získání způsobilosti k výkonu povolání Všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb. Další podmínkou je, že sestra musela minimálně po dobu jednoho roku pracovat na chirurgickém či interním oddělení nebo na ambulanci. Další z možností je také praxe jeden rok jako poskytovatel sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením. Tento program se uskutečňuje na akreditovaném pracovišti, jehož akreditace byla udělena MZ ČR. Program trvá celkem 300 hodin, z kterých je 140 hodin teoretické výuky a 160 hodin odborné praxe. Absolvent v oboru Hojení ran bude schopný poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči týkající se právě hojení ran. Absolvent získá nové kompetence, například management bolesti spojený s nehojící se ránou, alternativní hojení ran a provádění debridementu u rány. (MZ ČR, 2023)

2.2.6 Platové ohodnocení vybraných zdravotnických profesí

Zdravotnický záchranář může vykonávat práci na více místech. Jde o práci v nemocnici, práci v přednemocniční péči a také práci na dispečinku. Zdravotnický záchranář, který poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při poskytování přednemocniční neodkladné péče pod odborným dohledem, by byl zařazen do 10. platové třídy. Zdravotnický záchranář pracující na operačním středisku, v přednemocniční péči, na urgentním příjmu a v akutní lůžkové péči by byl zařazen do platové třídy 11. Záchranář se specializací v urgentní medicíně byl 14. 12. 2022 zařazen do 12. platové třídy. (Komora záchranářů, 2022)

Všeobecná sestra bez specializace spadá do platové třídy číslo 10. Jde o sestry pečující o pacienty, kterým jsou umožněny běžné aktivity denního života. Všeobecná sestra, která má specializaci, případně je v pozici vrchní nebo staniční sestry, by spadala do 11. platové třídy. Patří sem také sestry pečující o pacienty s výrazným omezením běžné aktivity denního života. Sestra vykonávající vysoce specializovanou péči i vrchní sestra spadá do 12. platové třídy. Jsou to tedy sestry poskytující péči pacientům, u kterých dochází k selhání životních funkcí a vyžaduje se jejich neustálý dozor. (MZ ČR, 2018)

Tabulka 1 – Platové třídy

Platové třídy:	Praxe do jednoho roku	Praxe do dvou let
Platová třída 10	29 740 Kč	30 740
Platová třída 11	32 060 Kč	33 140
Platová třída 12	34 460 Kč	35 630

(Česko, 2017)

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Metodika

Průzkum k této práci byl kvantitativní a jako nástroje byly využity dva nestandardizované dotazníky vlastní tvorby. Dotazníková šetření probíhala souběžně v období od ledna do února roku 2025.

Průzkumné otázky:

Kde chtějí studenti Zdravotnického záchranářství po ukončení studia pracovat?

Jaká je míra spokojenosti se současnou nabídkou studia pro zdravotnické záchranáře?

Jaký je zájem studentů o studium Diplomované všeobecné sestry po dokončení Zdravotnického záchranářství?

Jaká je spokojenost absolventů Diplomované všeobecné sestry se studiem na VOŠ?

Respondenty dotazníkových šetření byli studenti 2. a 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotnického záchranářství a také absolventi Diplomované všeobecné sestry spolu s ZZ. Celkový počet respondentů prvního dotazníkového šetření (S) činil 49 osob, z nichž 35 bylo z třetího a 14 z druhého ročníku, počet respondentů druhého dotazníku (A) byl 8 osob.

Předvýzkum:

Vzhledem k osobnímu zájmu o studium Diplomované všeobecné sestry jsem se rozhodl zaměřit na to, jakých zvýhodnění lze na jednotlivých VOŠ po dokončení studia ZZ využít. Celkem 17 VOŠ byla poslána stejná zpráva emailem, v rámci které byly dotázány na to, zda a za jakých skutečností je u nich možné uznat praxi a předměty, které byly absolvovány během studia Zdravotnického záchranářství. Provedenou analýzou získaných odpovědí bylo zjištěno, že se možnosti uznání praxe a předmětů absolvovaných v rámci studia Zdravotnického záchranářství zásadně liší.

Možnost uznání předmětů a praxe nabízelo 15 ze 17 škol, kdy by po porovnání sylabů může být uděleno potvrzení o absolvování předmětů. Ve vztahu k uznání absolvované praxe by musel být zaslán její výpis, na základě kterého by mohla být následně uznána.

Možnost přijetí do vyššího ročníku nabízelo 10 ze 17 škol, a to individuálně na základě získaných známek a shodě sylabů. Některé školy rovněž přímo nabízejí možnost nástupu do vyššího ročníku, a to po absolvování rozdílových zkoušek.

Některé školy neumožňují nástup do druhého, či třetího ročníku vůbec, neboť jsou tyto ročníky plné, anebo naopak nebyly otevřeny z důvodu nenaplnění kapacit.

Dotazník je nástroj, který slouží k získání dat a je tvořen sérií otázek, na které respondenti vyplňující dotazník odpovídají. Dotazník by se dal považovat za písemnou formu rozhovoru. Mezi výhody dotazníku určitě patří obecně to, že díky němu lze získat velké množství dat za krátký časový úsek. Nevýhodou dotazníku strukturovaného je to, že respondent si většinu času musí vybírat z předvolených odpovědí i přesto, že by zvolil jinou odpověď. Mimo strukturovaný dotazník se dá využít i dotazník polostrukturovaný, který nabízí respondentům možnost zvolit si vlastní odpověď. V tomto případě ale bývá vyhodnocení dotazníku autorem velmi náročné. (Wikisofia, 2013)

Dotazníkové šetření S:

Dotazník se skládal ze 17 otázek, z nichž byly 4 uzavřené, 6 polouzavřených (u některých měli respondenti možnost napsat svojí vlastní odpověď) a 7 otázek bylo otevřených. Otázky číslo 1 a 16 sloužily k identifikaci výzkumného vzorku, otázka číslo 3 přímo navazovala na otázku číslo 2 a nebyla povinnost ji vyplňovat. Otázka číslo 4 se zaměřovala na to, kde by chtěli studenti po absolvování studia Zdravotnického záchranářství pracovat. Na tuto otázku přímo navazovala otázka číslo 5, v níž bylo možné přesněji specifikovat odpověď. Otázky číslo 6 až 11 zkoumaly, jak studenti pohlíží na současnou nabídku studijních programů, co jim chybí, co se jim líbí, a jak jsou v této oblasti obecně informováni. Otázky číslo 12 až 15 se přímo zaměřily na studium Diplomované všeobecné sestry. Studenti byli dotazováni, zda podle nich přináší studium Diplomované všeobecné sestry nějaké výhody, případně jaké. Otázka číslo 17 byla opět nepovinná a jejím cíle bylo zjistit jakékoli připomínky studentů vztahující se ke studiu, případně práci.

Pilotní studie probíhala prostřednictvím programu Word, kde byly realizovány její neustálé úpravy, a to s cílem vytvořit všem srozumitelný dotazník, jenž bude obsahovat minimální prostor pro chybné odpovědi. Po konzultaci s vedoucím práce byl dotazník přepracován do internetové podoby na stránce survio.com. Následně byl znovu otestován pilotním šetřením, za účelem zjištění, zda lze na všechny otázky odpovědět a zda nedošlo při jeho přepracování k chybám. Jakmile byl dotazník připraven k rozeslání, bylo k němu vytvořeno heslo, aby dotazník nemohl být vyplněn někým, komu nebyl určen. Dotazník byl rozdistribuován přes internetovou platformu Facebook, kde následně docházelo k měsíčnímu sběru dat.

Po získání dostatečného počtu odpovědí byla data zpracována pomocí programu Microsoft Excel. V tomto programu docházelo k tvorbě grafů a jejich úpravě. Pro zpracování dat byly v Excelu použity funkce, které tento program nabízí. Mezi ně patřila i funkce součet, jež umožnila rychlé sčítání hodnot a díky níž nedocházelo k chybám. Pro lepší pochopení dat byla použita funkce převodu dat na procenta. Kombinace těchto funkcí umožnila komplexní pohled na zpracovávané téma. Grafy byly po jejich kompletizaci překopírovány do této bakalářské práce, kde byly získané výstupy popsány.

Dotazníkové šetření A:

Za účelem získání většího množství informací bylo provedeno další dotazníkové šetření, které bylo vyplněno absolventy zdravotnického záchranářství, kteří již mají vystudovaný obor Diplomovaná všeobecná sestra. Kvůli složitosti identifikace absolventů těchto dvou oborů bylo osloveno pouze 8 respondentů. Sběr dat proběhl naprosto totožně jako u dotazníkového šetření, týkajícího se studentů zdravotnického záchranářství. Dotazník se skládal z 11 otázek, z nichž bylo 7 otázek otevřených a 4 byly uzavřené.

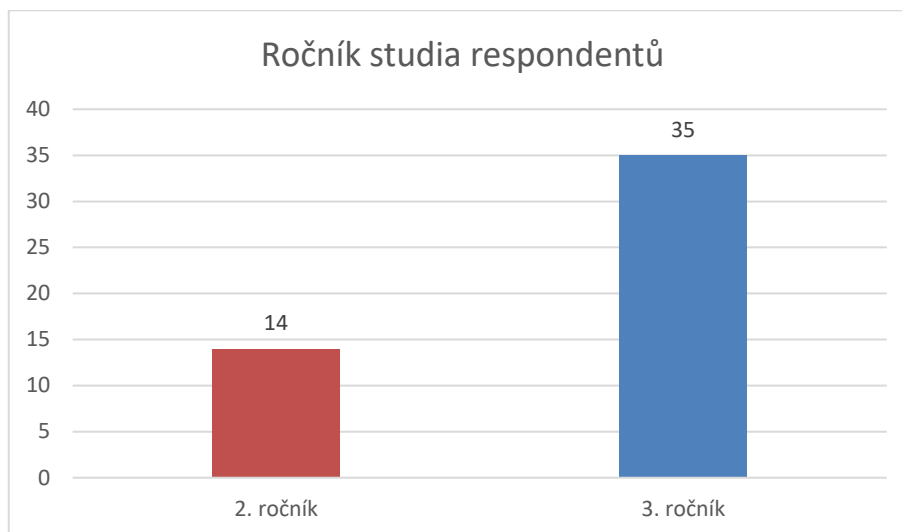
Nejdříve vznikl pilotní dotazník v programu Microsoft Word, kde probíhaly jeho úpravy po konzultacích s vedoucím práce. Poté byl dotazník přeformován do internetového dotazníku přes survio.com, kde byl dotazník opět pilotně vyplněn. Po zjištění funkčnosti dotazníku došlo k jeho rozeslání absolventům oboru Zdravotnického záchranářství a Diplomované všeobecné sestry. Absolventi byli doporučeni vedoucím práce a následně i oni rozdistribuovali dotazník mezi absolventy obou oborů. Sběr dat trval měsíc, od ledna do února roku 2025.

Po získání dat byly výsledky zpracovány v programu Microsoft Excel, následně k nim byly vytvořeny grafy, které byly použity v praktické části této bakalářské práce. Pro zpracování dat byly použity funkce, které nabízí program Microsoft Excel.

Pro větší přehlednost byla praktická část rozdělena na (S) a (A). (S) označuje studenty Zdravotnického záchranářství a (A) absolventy oborů Zdravotnické záchranářství a Diplomovaná všeobecná sestra.

3.2 Výsledky dotazníkového šetření studentů (S)

Otázka S1: Kterým rokem studujete bakalářský studijní program Zdravotnické záchranářství?

Obrázek 1 Graf ročníku studia ZZ

Z obrázku grafu číslo 1 lze vyčíst, že z celkového počtu 49 respondentů odpovědělo na tuto otázku 14 studentů, tedy 28,6 %, že jsou studenty 2. ročníku oboru Zdravotnické záchranářství, a 35 studentů, tedy 71,4 %, odpovědělo, že jsou studenty 3. ročníku téhož oboru.

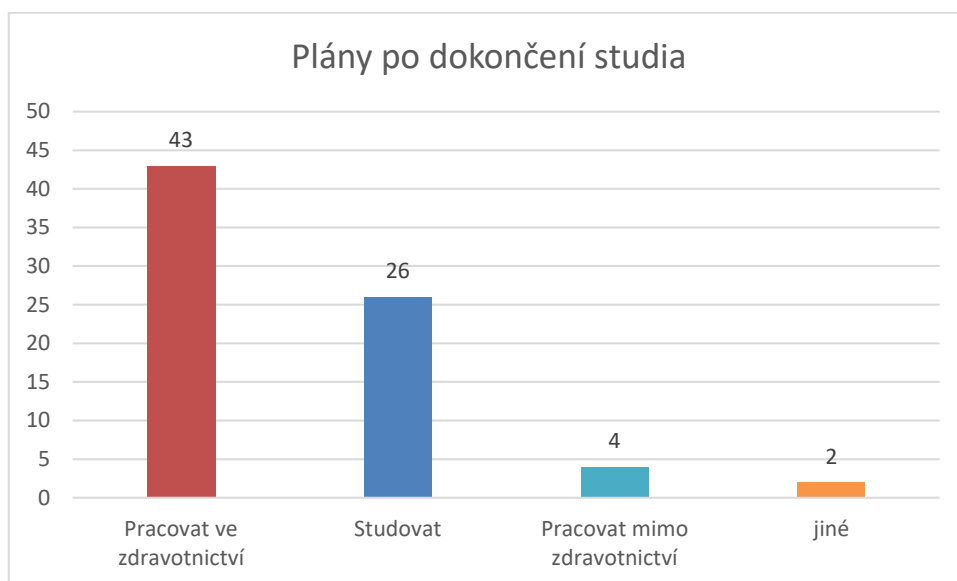
Otázka S2: Studujete ještě nějaký jiný obor/program během studia ZZ?

Otázka číslo 2 zkoumá, jaký počet studentů absolvuje během studia Zdravotnického záchranářství ještě nějaký jiný obor/program. Otázkou bylo zjištěno, že z celkového počtu 49 studentů zdravotnického záchranářství žádný z nich nestuduje jiný obor.

Otázka S3: Pokud studujete ještě nějaký obor/program, napište který

Otázka číslo 3 přímo navazuje na otázku číslo 2 a nebyla povinnost ji vyplňovat. Studenti měli v této otázce blíže upřesnit, jaký obor/program studují. Jelikož v otázce číslo 2 nikdo neodpověděl, že studuje další program/obor, nemá otázka číslo 3 žádné odpovědi.

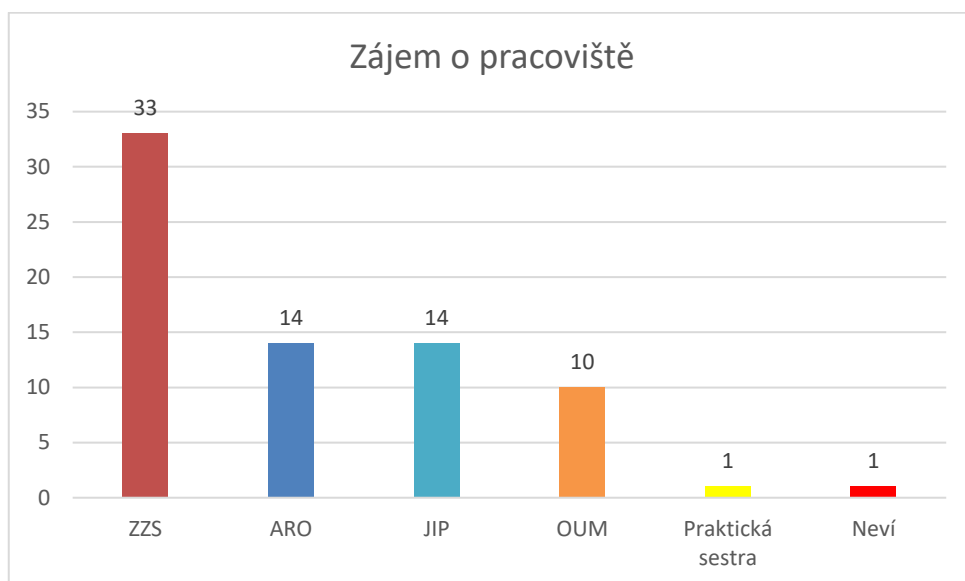
Otázka S4: Co byste chtěl/a dělat po ukončení studia Zdravotnického záchranářství

Obrázek 2 Graf plánů po dokončení studia ZZ

Z obrázku grafu číslo 2 lze vypočítat, co by chtěli studenti po ukončení studia dělat. Studenti měli na výběr ze 4 možností. První byla pracovat ve zdravotnictví – tu vybralo 43 respondentů, tedy 57,3 %. Druhou možnost čili dále studovat si vybralo 26 odpovídajících, což činí 34,7 % všech respondentů. Třetí z možností bylo pracovat mimo zdravotnictví. Tu si vybrali 4 respondenti, tedy 5,3 %, a poslední z možností bylo jiné, již si vybrali 2 respondenti, tedy 2,7 %. Jaké jiné plány mají blíže nespecifikovali.

Otázka S5: Pokud chcete pracovat ve zdravotnictví, kde by to bylo a proč?

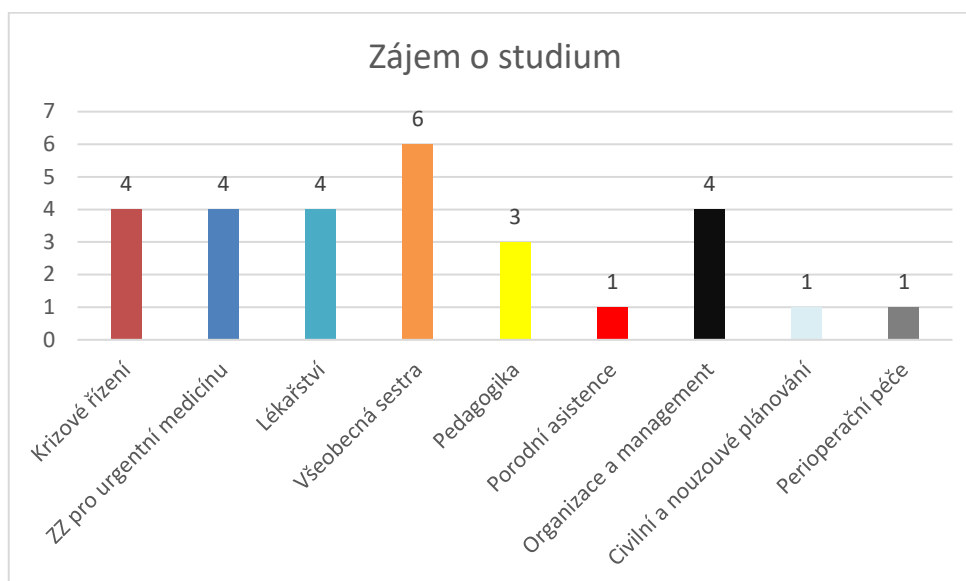

Obrázek 3 Graf práce ve zdravotnictví

Obrázek grafu číslo 3 znázorňuje zájem o cílové pracoviště po ukončení studia. Z grafu lze vyčíst, že 33 respondentů, 45 % celkových odpovědí, má zájem o práci na ZZS. Zájem o ARO a JIP byl stejný, jednalo se o 14 a 14 respondentů, tedy 19 % a 19 % z celkového počtu respondentů. OUM si vybralo 10 respondentů, 14 % z celkového počtu respondentů.

Studentům, kteří si vybrali ZZS, nevyhovovala práce v nemocničním prostředí a nenaplňovala je tak jako práce na ZZS. Často se u této odpovědi objevovala informace, že by chtěli pracovat na ZZS až po získání zkušeností na urgentním příjmu, oddělení anesteziologie a resuscitace a jednotce intenzivní péče. Z počtu 14 odpovědí, bylo specificky zmíněno, že mají respondenti zájem o kardiologickou JIP 1x, chirurgickou JIP 2x a metabolickou JIP 1x. ARO si respondenti vybírali z důvodu, že je praxe naplňovala, je rozmanitá, baví je a setkají se tam s vážnými stavy pacientů, a to jim přinese cenné zkušenosti do budoucna. Oddělení urgentní medicíny přijde studentům nejen jako dobrý začátek, ale zároveň i jako pracoviště, kde by chtěli zůstat. OUM nabízí rozmanitou a různorodou práci, kde je potřeba i improvizovat, mohou se zde setkat s nezajištěnými pacienty a současně se jedná o adrenalinovou práci.

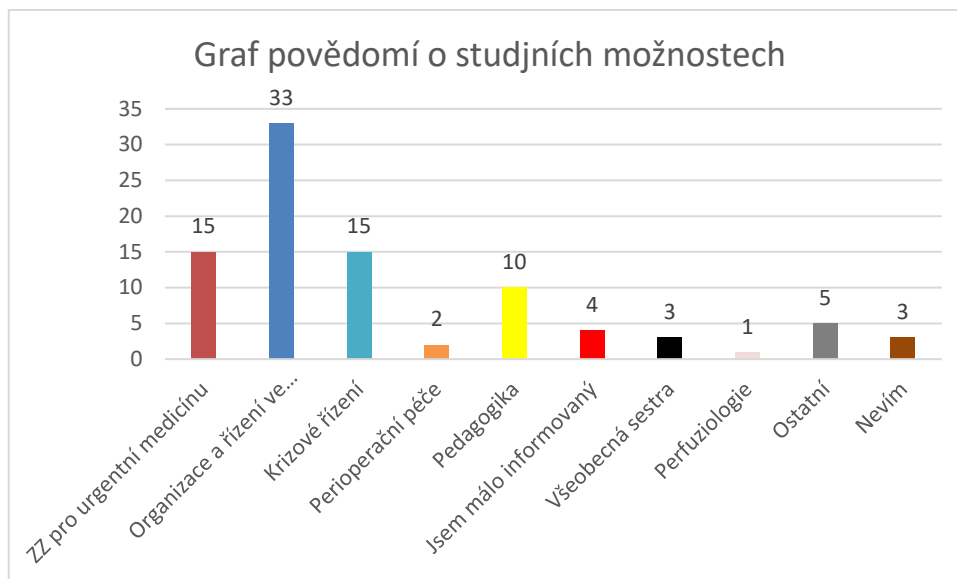
Otázka S6: Pokud chcete pokračovat ve studiu, o který obor/program byste měl/a zájem?

Obrázek 4 Graf zájmu o obory/programy

Grafu číslo 4 zobrazuje, co by chtěli studenti ZZ dále studovat. Otázka související s tímto grafem byla nepovinná. Na otázku číslo 6 odpovědělo 31 respondentů. 3 odpovědi byly však vyřazeny, protože se netýkaly toho, co otázka zkoumala. Vyřazené odpovědi byly: „nevím, nechci dále studovat“. Ze zbylých 28 odpovědí uvedli 4 respondenti, tedy 14,3 %, 4 různé typy studia. Studium krizového řízení, ZZ pro urgentní medicínu, studium lékařství a studium Organizace a managementu ve zdravotnictví. 6 respondentů, 21,4 %, by mělo zájem o studium Všeobecné sestry. 3 respondenti, 10,7 %, by měli zájem o studium pedagogiky. Studium oborů Porodní asistence, Civilní a nouzové plánování a Perioperační péče se objevilo po jednom, a to u 3 dotazovaných respondentů.

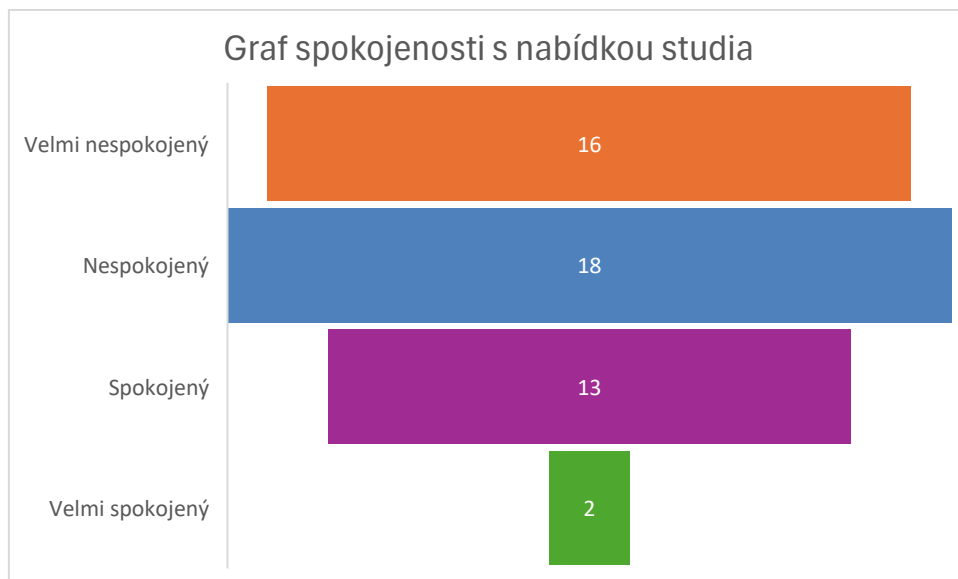
Otázka S7: O jakých možnostech navazujícího magisterského studia pro zdravotnické záchranáře, či jiných studijních možnostech v oboru víte?

Obrázek 5 Graf povědomí o studijních možnostech

Z Grafu číslo 5 lze vyčíst, o jakých navazujících magisterských programech či kurzech studenti druhého a třetího ročníku vědí. Respondenti odpovídali na volnou otázku. Do Grafu bylo zařazeno 91 odpovědí. 1 odpověď byla vyřazena, protože neměla žádnou výpovědní hodnotu. Odpověď zněla: „Vím o všech“. 15 odpovědí, 16,5 %, bylo zaznamenáno u kurzu ZZ pro urgentní medicínu a stejně tak bylo 15 odpovědí zaznamenáno u Krizového řízení. 33x byla zmíněna Organizace a řízení ve zdravotnictví, což činilo 36,3 % z celkového počtu odpovědí. 10x byla zmíněna Pedagogika, což činilo 11 %. 5 odpovědí bylo zařazeno do souboru ostatní, tento soubor zahrnoval 2x Bioinženýrství, 1x Epidemiologie, 1x Preventivní medicína a 1x Fyzioterapie. 3 respondenti zvolili odpověď Všeobecná sestra, šlo o 3,3 % z celkového počtu odpovědí. 3 odpovědi se také objevily u možnosti nevím (také 3,3 % z celkového počtu odpovědí). 4 respondenti napsali do dotazníku, že jsou málo informovaní (4,4 % z celkového počtu 91 odpovědí). Jeden respondent (1,1 %) věděl o možnosti studia Perfuziologie a 2 respondenti (2,2 %) zmínili Perioperační péči.

Otázka S8: Jak jste spokojeni s momentální nabídkou magisterských studijních programů a specializačních kurzů pro zdravotnické záchranáře?

Obrázek 6 Graf spokojenosti se studiem

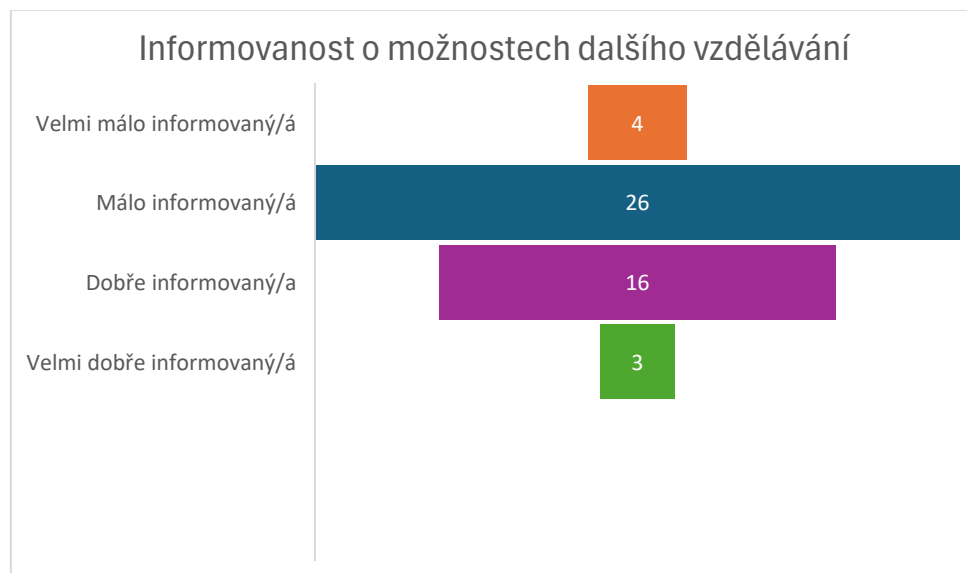
Z obrázku číslo 6 lze vyčíst, jak odpovídali respondenti na polouzavřenou otázku, která se týkala spokojenosti s momentální nabídkou magisterských navazujících studijních programů a kurzů pro zdravotnické záchranáře. Z celkových 49 respondentů zvolilo 18 respondentů (36,7 %), že jsou s nabídkou studia nespokojení. 16 respondentů (32,7 %) je s momentální nabídkou studia velmi nespokojeno. Celkem tedy má z dotazovaných na toto téma negativní názor 69,7 %. 13 respondentů (26,5 %) odpovědělo, že jsou spokojení s momentální nabídkou studia a 2 respondenti (4,1 %) jsou velmi spokojení.

Otázka S9: Co se Vám LÍBÍ/NELÍBÍ na momentální nabídce studijních programů a specializačních kurzů?

Otázka číslo 9 byla otevřená a bylo zde mnoho různých odpovědí, které by se nedaly shrnout do jednoho grafu. Proto budou následující data popsána slovně a zařazena do souborů, které spolu souvisí. Respondentům se na nabídce studia nelíbilo, že obor Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu není brán jako navazující magisterské studium, ale jenom jako kurz, a zároveň, že na tento kurz nemohou nastoupit po dokončení studia Zdravotnického záchranářství, ale až po několikaleté praxi na záchranné službě. Dále byli respondenti nespokojeni s tím, že výběr magisterských navazujících programů není tak početný, a ani se nepohybuje v mezích urgentní medicíny a přednemocniční péče. Na druhou stranu někteří respondenti ocenili možnost velkého výběru z navazujících magisterských studií

a specializačních kurzů, které jim rozšíří jejich kompetence v rámci přednemocniční péče a obohatí je novými vědomostmi. Značná část odpovědí byla neutrální. Respondenti zmiňovali, že toto téma zatím neřeší, neví, nebo je to nezajímá.

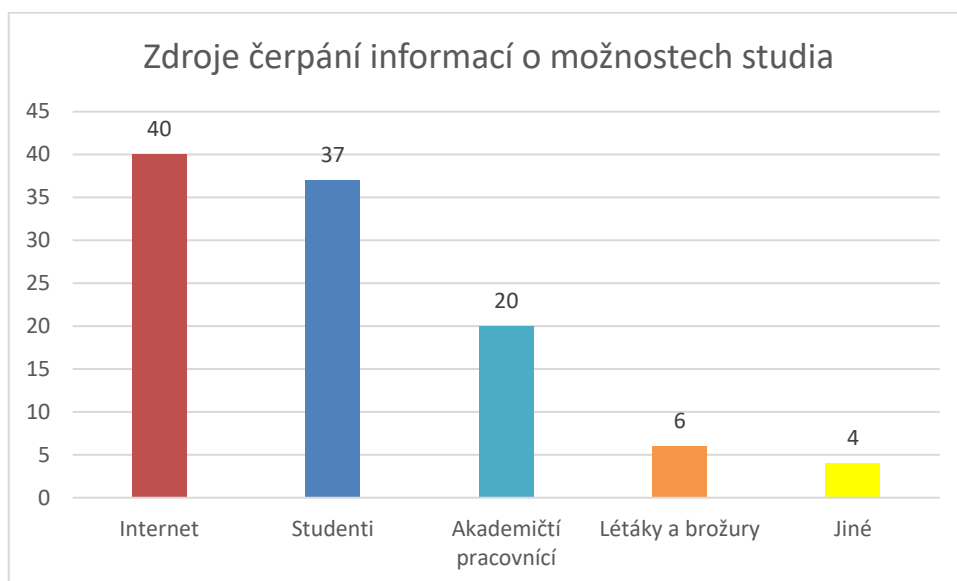
Otázka S10: Jak byste hodnotil/a svou informovanost o možnostech vzdělávání po dostudování bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství?

Obrázek 7 Graf informovanosti o studijních možnostech

Z grafu číslo 7 se dá vypočítat, jak jsou studenti informováni o možnostech vzdělávání ZZ. 26 respondentů (53 %) si vybralo odpověď, že jsou málo informováni, 16 respondentů (33 %) si vybralo odpověď, že jsou informováni dobře. Menší počty odpovědí se objevily u odpovědi velmi málo informovaný/á, šlo o 4 respondenty (8 %) a u odpovědi velmi dobře informovaný/á se objevily 3 odpovědi, což je 6 %.

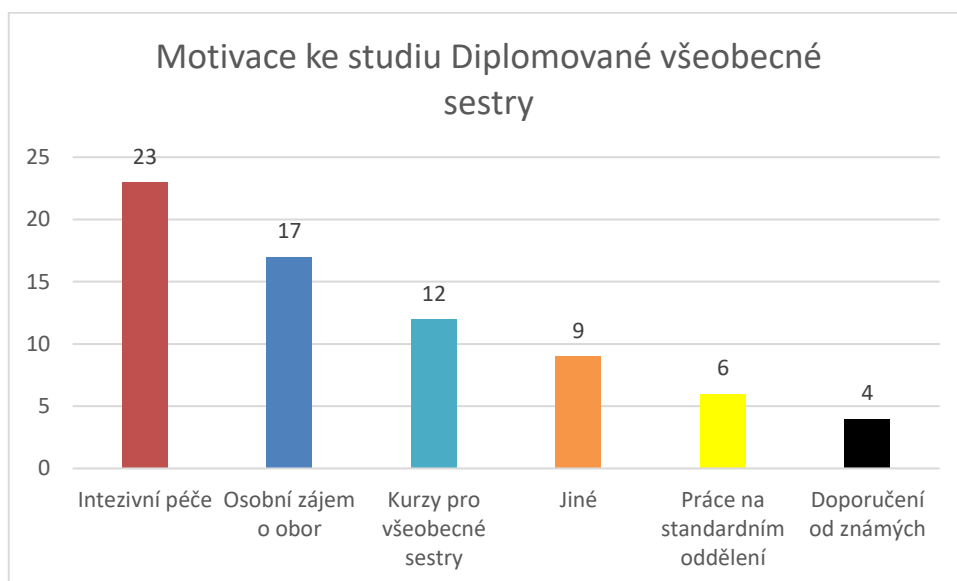
Otázka S11: Z jakého zdroje čerpáte informace o možnostech dalšího vzdělávání?

Obrázek 8 Graf zdroje čerpání o studijních možnostech

Graf číslo 8 je znázorňuje, ze kterých zdrojů studenti čerpají informace o možnostech dalšího vzdělávání. 40 dotázaných (37,4 %) čerpá informace z internetu a 37 respondentů (34,6 %) od ostatních studentů. 20 respondentů (18,7 %) uvedlo, že získávají informace o možnostech dalšího studia od akademických pracovníků, dalších 6 (5,6 %), že získávají informace z letáků a brožur. 4 respondenti (3,7 %) zvolili odpověď jiné, kde měli možnost odpověď i přesněji specifikovat, ale neučinili tak.

Otázka S12: Co by vás motivovalo/vedlo ke studiu Diplomované všeobecné sestry?

Obrázek 9 Graf motivace ke studiu Diplomované všeobecné sestry

Graf číslo 9 zobrazuje co by studenty ZZ motivovalo ke studiu diplomované všeobecné sestry. Celkem odpovědělo 71 studentů. 23 (32,4 %) si vybralo jako motivaci ke studiu možnost intenzivní péče. 17 studentů, tedy 23,9 %, by studovalo tento obor z osobního zájmu. Možnost kurzů pro všeobecné sestry si vybralo 12 respondentů (16,9 %), 9 si vybralo možnost jiné, kde nebyly uvedeny konkrétní motivy ke studiu Diplomované všeobecné sestry. 6 respondentů (8,5 %) by šlo studovat Diplomovanou všeobecnou sestru, protože by měli zájem o práci na standardním oddělení a 4 respondenti (5,6 %) by šli studovat po doporučení od známých.

Otázka S13: Byly vám doporučeny vyšší odborné školy pro studium Diplomované všeobecné sestry?

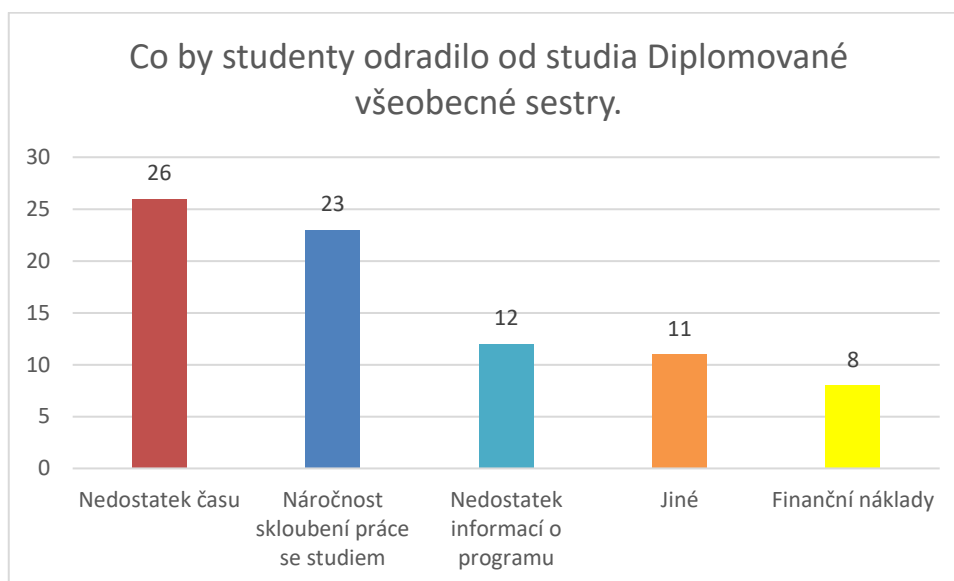
Obrázek 10 Graf doporučení VOŠ

Z obrázku grafu číslo 10 lze vyčíst, kolika studentům byly doporučeny vyšší odborné školy. Na tuto otázku odpovědělo 40 (81,6 %) respondentů z celkového počtu 49, že jim nebyla doporučena žádná vyšší odborná škola. Zbývajících 9 (18,4 %) odpovědělo, že jim byly doporučeny nějaké vyšší odborné školy.

Otázka 14: Pokud ANO, z jakého důvodu Vám byly tyto školy popsány jako lepší než ostatní?

Otázka číslo 14 byla volná a přímo navazovala na předchozí otázku, zda respondentům byla doporučena nějaká škola. Mezi primární důvody doporučení vyšší odborné školy byla možnost uznání předmětů a nástup do vyššího ročníku, tedy do druhého. Dalšími důvody byla i ochota vyšších odborných škol vyjít studentům vstříc, nebo umožnit tvorbu individuálního studijního plánu.

Otázka S15: Co by Vás odradilo od studia Diplomované všeobecné sestry?

Obrázek 11 Graf odrazení od studia diplomované všeobecné sestry

Graf číslo 11 znázorňuje důvody, které by studenty odradily od studia Diplomované všeobecné sestry. Otázka číslo 15 byla polouzavřená a nasbírala celkem 80 odpovědí. Nejčastější příčinou byl nedostatek času. Tuto odpověď uvedlo 26 respondentů (33 %). Druhou nejčastější odpovědí byla náročnost skloubení studia a práce. Tuto odpověď zvolilo 23 respondentů, tedy 29 % z celkového počtu odpovědí. 12 respondentů (15 %) by odradil od studia nedostatek informací a 11 respondentů (14 %) uvedlo, že by je od studia odradily jiné důvody, ale neuvedli žádné konkrétní. 10 % dotazovaných, tedy 8 studentů, uvedlo, že důvodem by byly finanční náklady.

Otázka S16: Jakého jste pohlaví?

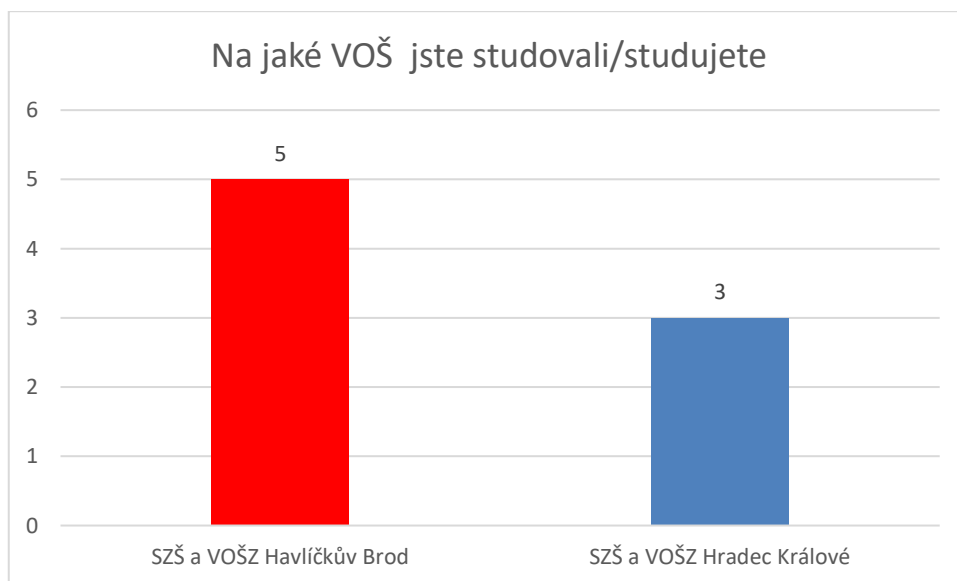
V této otázce bylo zjištěno, že se do dotazníkového šetření zapojilo 25 žen a 24 mužů.

Otázka S17: Sdělte mi prosím nějaké další připomínky nebo návrhy v souvislosti s dalším studiem nebo prací po dokončení studijního programu Zdravotnické záchranářství.

Jako odpověď na tuto otázku mohli studenti napsat jakékoli připomínky týkající se nejen dotazníku, ale především studia ZZ. Odpověděli pouze 4 dotazovaní. První uvedl, že se nevyplatí studovat dál, protože tím záchranář nezíská možnost dostat se do vyšší platové třídy. Další respondent navrhoval, aby škola poskytovala více informací ohledně navazujícího studia a možností, jak se uplatnit na trhu práce. Třetí z respondentů uvedl, že se mu líbí nová příležitost záchranářů jít pracovat hned po dostudování ZZ na zdravotnickou záchrannou službu, a že je to dobrá možnost, jak dálkově dostudovat Diplomovanou všeobecnou sestru. Poslední odpověď poukazovala na to, že by bylo lepší, kdyby záchranáři mohli hned po dokončení studia jít pracovat na zdravotnickou záchrannou službu místo do nemocnice.

3.3 Výsledky dotazníkového šetření absolventů (A)

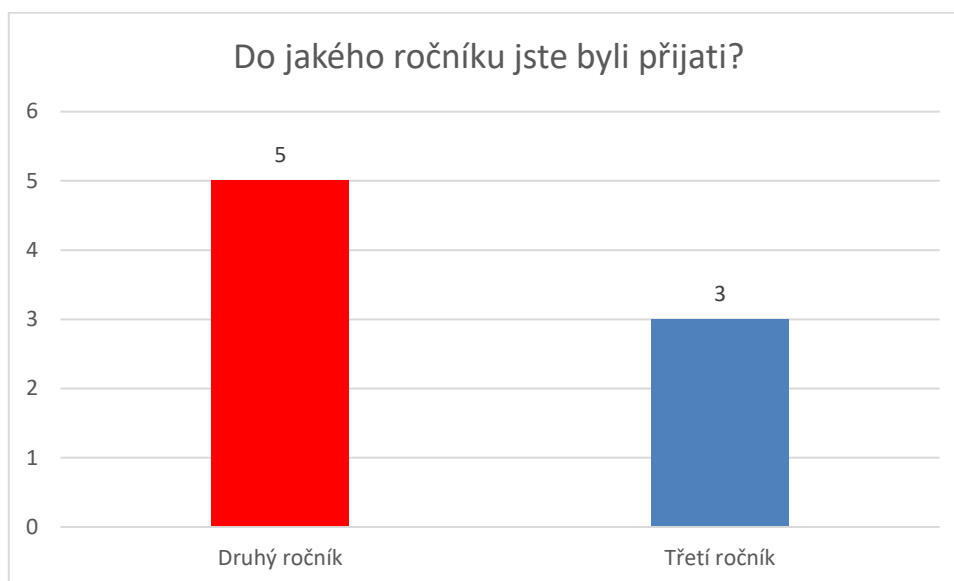
Otázka A1: Na jaké VOŠ jste studovali/studujete?

Obrázek 12 Graf místa studia na VOŠ

Z grafu číslo 12 vyplývá, že 5 studentů studovalo/studuje Diplomovanou všeobecnou sestru na Vyšší odborné škole v Havlíčkově Brodě a tři studenti si zvolili totéž studium na Vyšší odborné škole v Hradci Králové.

Otázka A2: Do jakého ročníku jste byli přijati?

Obrázek 13 Graf ročníku přijetí

Na obrázku grafu číslo 13 je znázorněno, kolik studentů bylo přijato do druhého a třetího ročníku. Do druhého ročníku bylo přijato 5 studentů a do třetího ročníku byli přijati 3 studenti.

Otázka A3: Pokud Vám byly uznané předměty, o kolik předmětů se jednalo?

Tato otázka zkoumala, kolik předmětů bylo studentům Diplomované všeobecné sestry uznáno. Odpovědi byly velmi různorodé. Jeden z respondentů uvedl, že mu byly z prvního ročníku uznané všechny předměty, ze druhého ročníku musel dokončit 3 předměty a v posledním, třetím ročníku musel absolvovat všechny předměty. Další uvedl, že mu v každém ročníku zbývaly k dokončení jen 2 předměty. Jiný respondent uvedl, že mu bylo uznáno $\frac{3}{4}$ předmětů, ale přesné číslo si nepamatuje. Jeden z respondentů do dotazníku napsal, že mu bylo uznáno všechno až na 6 předmětů, ze kterých musel absolvovat rozdílové zkoušky. Ostatní si tuto skutečnost již nepamatovali.

Otázka A4: Z jakého důvodu jste se rozhodli studovat Diplomovanou všeobecnou sestru?

Otázka číslo 4 se zabývala tím, proč se vlastně rozhodli absolventi zdravotnického záchranářství studovat Diplomovanou všeobecnou sestru. Mezi odpovědi patřily možnosti jako účastnit se projektu Lékaři bez hranic, otevřít si nové možnosti a studium v zahraničí. Dalšími důvody byla možnost práce na standardním oddělení, ambulancích a u praktických lékařů. Jeden respondent uvedl, že to byl požadavek AČR při nástupu k polní nemocnici. Respondenti zmínili, že ve stáří nebudou chtít jezdit se záchrankou, ale chtěli by se usadit na standardním oddělení.

Otázka A5: Máte v plánu pokračovat nebo pokračujete po dokončení studia DiS. dále ve studiu?

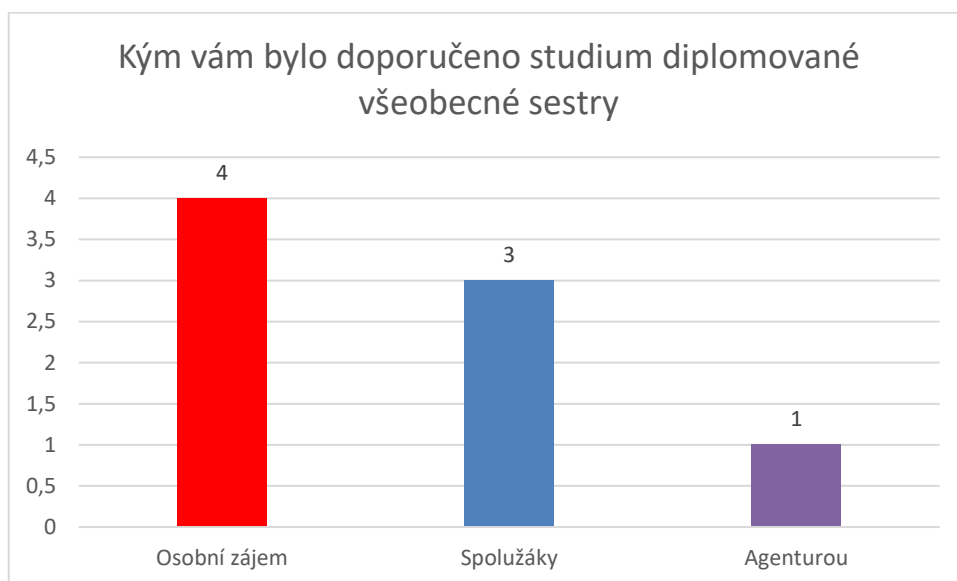
Obrázek 14 Graf pokračujících ve studiu po dokončení DiS.

Grafu číslo 14 je znázorňuje, kolik respondentů plánuje pokračovat nebo už pokračuje po dokončení Diplomované všeobecné sestry dále ve studiu. 3 by chtěli pokračovat dále ve studiu a 5 ne.

Otázka A6: Pokud ANO, který program/obor jste si vybrali?

Výše zmiňovaní 3 respondenti shodně uvedli, že si vybrali studium Všeobecné sestry v intenzivní péči, přičemž jeden respondent dodal, že mu toto studium umožnilo zařazení do vyšší platové třídy.

Otázka A7: Kým Vám bylo studium doporučeno?

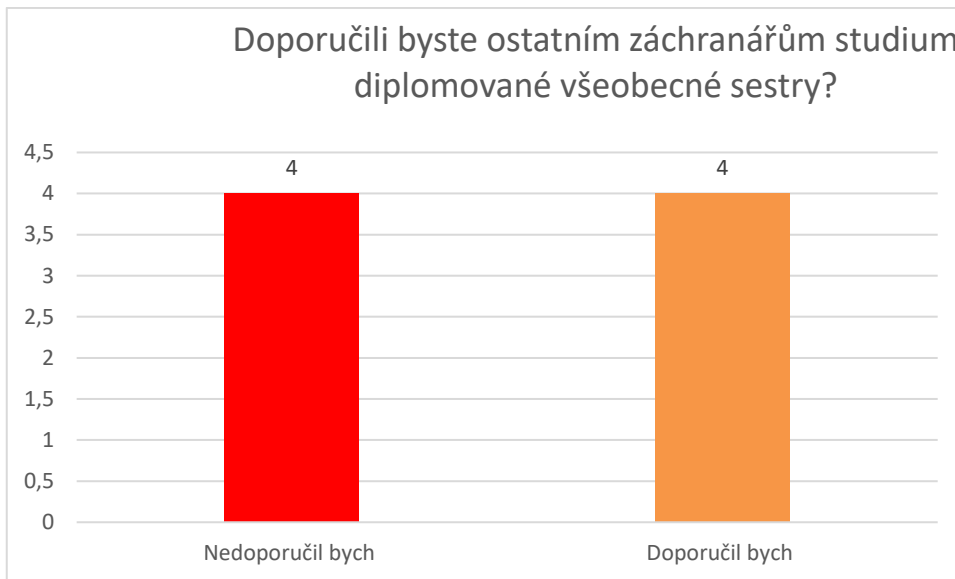
Obrázek 15 Graf doporučení studia

Graf číslo 15 znázorňuje, kým bylo respondentům doporučeno studium diplomované všeobecné sestry. 4 respondenti si vybrali toto studium z osobního zájmu. 3 bylo doporučeno spolužáky a jednomu agenturou.

Otázka A8: Co Vám studium přineslo nového?

Na otázku, co nového toto studium respondentům přineslo, se objevily následující odpovědi: Naučili se psát plány ošetrovatelské péče, jeden si tím rozšířil kompetence a pole působnosti, další uvedl: „Vidím, že oproti studiu Bc. oborů jsou daleko jednodušší cesty k pacientovi“ a jiný že: nic, kvalita vzdělání je velice nízká, dehonestující obor všeobecná sestra a všechny jinak vysokoškolsky vzdělané NLZP“. 4 respondenti uvedli, že jim studium nepřineslo nic nového.

Otázka A9: Doporučili byste ostatním záchranářům studium diplomované všeobecné sestry?

Obrázek 16 Graf doporučení studia ostatním

Z grafu číslo 16 je vyplývá, že 4 respondenti by nedoporučili studium diplomované všeobecné sestry ostatním záchranářům a 4 by naopak studium doporučili.

Otázka A10: Z jakého důvodu byste doporučili/nedoporučili studium diplomované všeobecné sestry?

Jeden z respondentů uvedl, že je to užitečné z důvodu širších možností v nemocnicích a v rámci navazujícího studia. Další napsal, že kvalita studia je velmi nízká a že získal pouze „papír“. Třetí uvedl, že je to na každém, že záleží na jeho preferencích. Čtvrtý respondent uvedl, že je to pro záchranáře zbytečné, pokud neplánují studovat v zahraničí, kde jsou tyto obory rozlišovány, a dva, že je to dobré z důvodu studia všeobecné sestry se specializací v intenzivní péči. Poslední dva respondenti uvedli, že to studentům nic nového nepřinese, ale umožní jim to výjezd do zahraničí, a také, že je to spolu s plným úvazkem velmi časově náročné.

Otázka A11: Jakého jste pohlaví?

Dotazníkového šetření se celkově účastnili 4 muži a 4 ženy.

4 DISKUZE

Průzkumná otázka 1: Kde chtějí studenti zdravotnického záchranářství po ukončení studia pracovat?

První otázka zkoumala to, kde by chtěli studenti zdravotnického záchranářství pracovat. Na tuto průzkumnou otázku odkazují otázky S4 a S5. V otázce S4 studenti popisují, v jakém odvětví chtějí pracovat a v otázce S5 v jakém přesném odvětví zdravotnictví se chtějí uplatnit. Dle získaných dat z dotazníkového šetření by studenti zdravotnického záchranářství chtěli nejvíce pracovat na zdravotnické záchranné službě až po získání více zkušeností na odděleních urgentního příjmu a intenzivní péče. Záleží ale na osobních preferencích a zkušenostech z praxí. Ze 49 respondentů by 33 mělo zájem o práci na ZZS, z čehož vyplývá, že o práci na záchranné službě je vysoký zájem.

Podle ředitele Ústavu zdravotnických informací a statistiky prof. Ladislava Duška je záchranářů nedostatek, a navíc v současné době odchází velký počet záchranářů do důchodu. K roku 2024 pracovalo na záchranné službě 860 lékařů, 3700 nelékařských zdravotnických pracovníků a 2300 řidičů. Podle Duška chybí nyní 100 úvazků na záchranné službě a dalších 700 jich ubude kvůli odchodům do penze. V následujících 12 letech bude nutné vychovat kolem 3400 záchranářů a až 30000 vysokoškolsky vzdělaných sester. (ZZS Ústeckého kraje, 2024)

Podle ředitele Zdravotnické záchranné služby ve Zlínském kraji Josefa Valenty záchranáři stárnou. Průměrný věk záchranáře na záchrance před deseti lety byl 42, v roce 2024 se zvýšil na 43,5. Se zvyšováním průměrného věku se zvyšuje i doba nemocnosti záchranářů, a proto je studijní program Zdravotnické záchranářství pro Zlínský kraj nezbytný. (Fuksová, 2024)

Data Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR k roku 2024 ukazují, že celkový počet výjezdů za tento rok byl 1 212 600, z toho bylo 43 337 výzev naléhavosti číslo jedna, 280 088 výjezdů naléhavosti číslo dva, 716 355 výjezdů naléhavosti číslo tři a 31 211 výjezdů naléhavosti číslo čtyři. Z celkového počtu výjezdů bylo 1 052 216 pacientů ošetřeno. Děti bylo 8 %, dospělých pacientů 42 % a pacientů nad 65 let 50 %. (AZZS ČR, 2024)

Od roku 2012 do roku 2022 narostl počet výjezdů zdravotnické záchranné služby z 889 553 na 1 227 878. Z výše uvedeného odstavce vyplývá, že celá polovina výjezdů je k osobám starším 65 let. Těch bude v budoucnu dále přibývat a záchranářů podle prof. Ladislava naopak rok od roku ubývat. (AZZS ČR, 2022)

Zájem o práci na urgentním příjmu a jednotce intenzivní péče mělo 24 studentů. Primární důvody k práci na tomto oddělení byly, že se tam hodně naučí, získají nové znalosti, a že je to adrenalinová práce. Podobné výsledky měla studie z University of Padua, kde se studentů dotazovali, na kterých pracovištích a proč by chtěli pracovat. Práce na jednotce intensive care unit a E.R. byla studenty zvolena, protože se tam mohou setkat s kritickým pacientem a je to adrenalinové. Díky této práci s těmito pacienty by studenti načerpali spoustu nových znalostí a zkušeností do další praxe. (Bobbo, Lazzaro, 2018)

Průzkumná otázka 2: Jaká je míra spokojenosti se současnou nabídkou studia pro zdravotnické záchranáře?

Druhá výzkumná otázka byla zaměřena na spokojenost studentů zdravotnického záchranářství se současnou nabídkou studia. Na tuto průzkumnou otázku odkazuje otázka S7 a S8. V otázce S7 studenti popisují, o kterých studijních možnostech ví a v otázce S8 je zobrazena jejich spokojenost s nabídkou studia. Ve výzkumné části bylo pomocí dotazníkového šetření zjištěno, že studenti ve 34 případech z 49 nejsou se současnou nabídkou studia spokojeni. Nelíbilo se jim, že zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu je kurz, a ne navazující magisterské studium, ke kterému je potřeba ještě 3roční praxe na zdravotnické záchranné službě. Dále vyjádřili nespokojenost s tím, že magisterské navazující programy se přímo netýkají poskytování přednemocniční neodkladné péče, ale spíše managementu a řízení ve zdravotnictví – tyto skutečnosti jsou zřejmé z odpovědí na otázku S9. V praktické části bylo také zjištěno, že většina studentů nemá žádné povědomí o kurzech ATLS, PHTLS, EPALS, ASLS. Na toto upozorňuje otázka S10, kde je popisováno, do jaké míry si studenti myslí, že jsou dostatečně informováni o studijních možnostech. Důvodem špatné informovanosti mohou být zdroje ze kterých čerpají, jenž jsou zmíněny v otázce S11.

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu poskytuje vysoce specializovanou péči (Komora záchranářů, 2008). Možným důvodem, proč tedy student nemůže nastoupit ihned po dokončení bakalářského studijního programu zdravotnické záchranářství, je to, že bez dostatečné praxe by z tohoto kurzu tolik neprofitoval.

Univerzita Queen Mary v Londýně nabízí pro záchranáře také kurz přednemocniční péče, který můžou záchranáři absolvovat rovněž až po 3 letech praxe. Je vhodný jak pro lékaře, tak i sestry (Queen Mary, 2025). Zde je pro absolvování kurzu stejně jako u nás povinné mít alespoň tříletou praxi v rámci přednemocniční neodkladné péče.

Norská univerzita University of Stavager nabízí magisterský navazující program, který přímo souvisí s poskytováním přednemocniční neodkladné péče. Program je vyučován v angličtině a podmínkou ke studiu je dvouletá praxe v oblasti přednemocniční péče. (Univerzity of Stavager, 2024).

Průzkumná otázka 3: Jaký je zájem studentů o studium diplomované všeobecné sestry po dokončení zdravotnického záchranářství?

Třetí výzkumná otázka se zabývala zájmem studentů o studium Diplomované všeobecné sestry po dokončení bakalářského studijního programu zdravotnické záchranářství. Na tuto otázku odkazuje v praktické části otázka S6. Z odpovědí na tuto otázku vyplývá, že studenti mají zájem o studium všeobecné sestry. Ve výzkumné části bylo zjištěno, že nejvíce mají studenti zájem o toto studium z důvodu studia magisterského programu intenzivní péče pro všeobecné sestry, toto je zřejmé z odpovědí na otázku S12, respektive odpovědí na otázku A6. Dále by je ke studiu motivoval osobní zájem o obor, další kurzy pro všeobecné sestry a práce na standardním oddělení, toto zmiňovali také absolventi v otázce A4. Na třetí průzkumnou otázku odkazuje také v praktické části otázka S15. Studenty by odradilo to, že mají nedostatek času a jelikož někteří chtějí jít po dokončení studia pracovat, tak i náročnost skloubení práce se studiem. Dotazovaným také vadilo, že nemají o této možnosti dostatečné množství informací. To že je to časově náročné uvádějí i absolventi v odpovědi na otázku A10.

Studenti zdravotnického záchranářství mají dle výzkumné části velký zájem se po dokončení studia dále vzdělávat, možná proto by je lákalo studium magistry v intenzivní péči. Švédská studie týkající se zájmu vzdělávání sester po dokončení studia zjistila, že i sestry mají také po dokončení studia velký zájem pokračovat dále. Hlavním důvodem je to, že si po dokončení studia připadají nepřipravené na praxi. Je možné, že záchranáři proto ihned nechtějí nastoupit do pracovního poměru, ale dále studovat. (Widarson et al, 2020).

Další výzkum studující motivaci sester po dokončení studia zjistil, že sestry mají na začátku kariéry velkou motivaci studovat, aby zlepšily své schopnosti lépe pečovat o pacienty a poskytovali jim co nejlepší péči. (Kinsella et al, 2018)

Studie Jane Ryan z roku 2003 uvádí, že hlavním motivem zdravotníků (sester, ergoterapeutů a fyzioterapeutů) ke studiu je zlepšení svých odborných znalostí a zlepšení své péče o pacienty. (Ryan, 2003) Jak je již v této práci uváděno, záchranáři a všeobecné sestry jsou podobné profese, protože záchranáři smí dělat i sesterskou práci na jednotkách intenzivní péče a

urgentních příjmech, tudíž zde byly studie týkající se všeobecných sester implikovány na zdravotnické záchranáře.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že respondenti byli motivováni ke studiu Diplomované všeobecné sestry z možnosti studia magisterského studijního programu intenzivní péče. Studie z roku 2016, která zkoumala, jak souvisí vzdělání sester s výsledky zotavení se pacientů, zjistila, že pokud mají sestry vyšší vzdělání ať bakalářské či magisterské, klesá úmrtnost pacientů i selhání při záchraně. (Li-Mei Liao et al, 2016)

Průzkumná otázka 4: Jaká je spokojenost absolventů Diplomované všeobecné sestry se studiem na VOŠ?

Z odpovědí absolventů bylo zjištěno, že studium diplomované všeobecné sestry jim sice rozšířilo kompetence a možnosti, ale nové vědomosti nezískali. Někteří dokonce studium kritizovali, jak je zřejmé z odpovědí na otázku A8 a A10. I přes to by toto studium doporučili ostatním záchranářům 4 absolventi, na tyto skutečnosti odkazuje odpověď na otázku číslo A9. Z odpovědí na otázku A10 jsou zřejmé důvody proč by toto studium nedoporučili, toto se shodovalo s odpověďmi na otázku S15, získanými od studentů zdravotnického záchranářství.

Jeden z respondentů uvedl, že studium na vyšší odborné škole dehonestuje vysokoškolsky vzdělané NLPZ, jak je uvedeno citací respondenta v odpovědi na otázku A8. Bc. Aneta Blechová a Mgr. Michaela Abrmanová zkoumaly motivaci studentů ke studiu na vysoké škole v oboru všeobecné sestry. Tázaly se studentek střední zdravotnické školy, jaká je podle nich motivace ke studiu na vysoké škole. Od respondentů zjistily, že podle nich je studium na vysoké škole důležité a přínosné. Důvodem studia by bylo dle respondentek získání nových informací a zkušeností, motivujícím faktorem studia na vysoké škole také bylo získání titulu bakalář. (Abrmanová, Blechová, 2024)

5 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla sepsána na téma Studium Diplomované všeobecné sestry po absolvování bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství. V teoretické části byla popsána historie vzniku přednemocniční neodkladné péče a ošetrovatelství, které se v mnoha ohledech podobá. Bylo zde popsáno, jak by se zájemce mohl stát zdravotnickým záchranářem nebo všeobecnou sestrou. Byly zde vypsány kompetence vybraných nelékařských zdravotnických pracovníků a také shrnuty různé studijní možnosti, a to jak magisterské navazující, tak i kurzy, které dokáží rozšířit jak teoretické znalosti, tak i praktické dovednosti.

Do výzkumu této bakalářské práce bylo zapojeno celkově 49 respondentů. Dotazníku se účastnili studenti bakalářského studijního programu Zdravotnického záchranářství ve druhém a třetím ročníku. Dotazník byl nestandardizovaný a obsahoval 17 otázek.

Cílem této bakalářské práce v praktické části bylo: ověřit míru zájmu studentů ZZ o studium Diplomované všeobecné sestry, zjistit od studentů, kde chtějí po ukončení studia pracovat, zjistit, co by studenty vedlo ke studiu Diplomované všeobecné sestry a ověřit míru atraktivity nynějších nabídek navazujícího studia pro zdravotnické záchranáře.

První z cílů, zkoumal zájem studentů ZZ o studium Diplomované všeobecné sestry. V této bakalářské práci bylo zjištěno, že při cíleném dotazu na zájem o studium si vybralo Diplomovanou všeobecnou sestru 6 studentů z celkových 28 odpovědí. V návaznosti na další cíl práce, co by studenty vedlo ke studiu Diplomované všeobecné je patrné, že zájem studentů o studium Diplomované všeobecné sestry je kvůli studiu sesterského magisterského programu intenzivní péče.

Další z cílů se zabýval tím, kde by chtěli studenti po dokončení zdravotnického záchranářství pracovat. V praktické části bylo zjištěno, že nejvíce chtějí záchranáři nastoupit na zdravotnickou záchrannou službu. Nejdříve by ale chtěli pracovat v nemocničním prostředí, aby získali více zkušeností a byli na tuto práci připraveni. Jedním z problémů je tedy to, že záchranářů je málo a zvyšuje se jejich průměrný věk. Vláda se snaží toto řešit tak, že umožní jít záchranářům hned po dokončení studia na pozici řidiče, kde budou pod odborným dohledem záchranáře. Z odpovědí v praktické části dále vyplývá, že si studenti ZZ nepřipadají dostatečně způsobilí k práci ve výjezdové jednotce a chtějí nejdříve získat zkušenosti z nemocničního prostředí.

Posledním cílem bylo zjistit to, jak moc jsou současné navazující studijní programy atraktivní pro záchranáře. Bylo zjištěno, že velkému množství studentů se nelíbí, že se v České republice nenabízí ani jeden z magisterských studijních programů, který přímo souvisí s poskytováním přednemocniční neodkladné péče. Výše v práci je uvedeno, že existuje kurz záchranáře pro urgentní medicínu, není to ale navazující magisterský program, s čímž studenti nejsou rovněž spokojeni. Tento kurz je však pro absolventy dostupný až po 3 letech praxe na zdravotnické záchranné službě. Jelikož studenti nemají zájem ihned po dokončení studia pracovat na ZZS, ale upřednostňují práci v nemocnici za účelem získání zkušeností, prohlubuje se tím počet nedostatku záchranářů ve výjezdových skupinách.

6 POUŽITÉ ZDROJE

Advanced Stroke Life Support, 2024. In: *mhconsulting.cz* [online]. Copyright © 2022 MH Consulting s.r.o. [cit. 25-02-26]. Dostupné z: <https://mhconsulting.cz/kongres/271-advanced-stroke-life-support-asls-trainings-cz-vi-29-dubna-nebo-30-dubna-2024/obecne-informace>

Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR, 2022. Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR *azz.cz* [online]. Copyright © 2020 AZZS ČR. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/dokumenty/zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-v-cislech/statistika-vyjezdove-cinnosti-zzs-cr>

Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR, 2024. Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR *azz.cz* [online]. Copyright © 2020 AZZS ČR. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/dokumenty/zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-v-cislech/statistika-vyjezdove-cinnosti-zzs-cr>

BLECHOVÁ Aneta a Michaela ABRMANOVÁ, 2023. Motivace studentů ke studiu na vysoké škole v oboru všeobecná sestra. *Florence.cz* [online]. Copyright 2020 Care Comm s.r.o. [cit. 18-04-2025]. Dostupné z: <https://www.florence.cz/odborne-clanky/recenzovane-clanky/motivace-studentu-ke-studiu-na-vysoke-skole-v-oboru-vseobecna-sestra/>

BOBBO, Natascia a LAZZARO Silvia, 2018. Nursing Students' Future Employment Preferences and the Real Demands of Patients using the Health Services. A Qualitative Study on a Group of Final-Year Students at the University of Padua. *Academia.edu* [online]. Academia ©2025. 12 s. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: https://www.academia.edu/64090017/Nursing_Students_Future_Employment_Preferences_and_the_Real_Demands_of_Patients_using_the_Health_Services_A_Qualitative_Study_on_a_Group_of_Final_Year_Students_at_the_University_of_Padua

Česká Resuscitační Rada, 2025. Advanced Life Support Provider. In: *resuscitace.cz*. [online]. © 2025 ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA z. s. [cit. 25-02-26]. Dostupné z: <https://www.resuscitace.cz/kurzy/advanced-life-support-als-provider>

Česko, 2017. O platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. In: *zakonyprolidi.cz* [online]. © AION CS, s.r.o. 2010–2025 [cit. 05-03-2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-341>

ČESKO, Vyhláška č. 55/2011 Sb. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. In: *zakonyprolidi.cz* [online]. © AION CS, s.r.o. 2010–2024 [cit. 2024-10-31]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-55>

ČESKO. Zákon č. 96/2004 Sb. Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In: *zakonyprolidi.cz* [online]. © AION CS, s.r.o. 2010–2024 [cit. 2024-10-7]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-96>

European Resuscitation Council, 2025. European Pediatric Advanced Life Support Provider. In: *epals.cz* [online]. Copyright © gCon 2025 [cit. 25-02-26]. Dostupné z: <https://www.epals.cz/page/domu>

Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze, 2025. Bakalářské a magisterské studium. *Fbmi.cvut.cz* [online]. © ČVUT v Praze – FBMI. [cit. 05-04-2025]. Dostupné z: <https://www.fbmi.cvut.cz/cs/student/studium-informace>

Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze, nedatováno. Civilní nouzové plánování. In: *fbmi.cvut.cz* [online]. © ČVUT v Praze – FBMI [cit. 24-11-11]. Dostupné z: <https://www.fbmi.cvut.cz/cs/student/studium-informace>

Fakultní nemocnice Hradec Králové, 2025. In: *fnhk.cz* [online]. © Copyright 2025 FN HK. [cit. 25-02-18]. Dostupné z: <https://www.fnhk.cz/phtls/kurz-phtls>

Florence, 2024. Součástí reforem připravovaných Ministerstvem zdravotnictví je zásadní posílení kapacit všeobecných sester a dalších profesí nelékařských zdravotnických pracovníků. *Florence.cz* [online]. Copyright 2020 Care Comm s.r.o. [cit. 05-03-2025]. Dostupné z: https://www.florence.cz/odborne-clanky/florence-plus/soucasti-reforem-pripravovanych-ministerstvem-zdravotnictvi-je-zasadni-posileni-kapacit-vseobecnych-sester-a-dalsich-profesi-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#utm_source=chatgpt.com

FUKSOVÁ, Jana, 2024. Kraj bude vychovávat vlastní záchranáře. Univerzita získala akreditaci. *Idnes.cz* [online]. © 1998–2025 MAFRA. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/utb-novy-program-zdravotnicky-zachranar-zachranka-studium.A241002_114144_zlin-zpravy_jfuk

KELNAROVÁ, Jarmila a kolektiv, 2015. Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy - 1. ročník, 2., přepracované a doplněné vydání. EPUB [online]. © Grada Publishing, a.s., 2015.

ISBN 978-80-247-9857-8 [cit. 24-11-16]. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/osetrovatelstvi-pro-stredni-zdravotnicke-skoly-1-rocnik-2048932/>

KINSELLA, D. et al, 2018. Motivational factors influencing nurses to undertake postgraduate hospital-based education. *Sciencedirect.com* [online]. Copyright © 2025. 54-60 s. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.04.011>

Komora záchranářů, 2008. Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu je nový specializační RVP pro zdravotnické záchranáře. *Komorazachranaru.cz* [online]. Copyright © Komora Záchranářů. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://komorazachranaru.cz/aktualita/zdravotnicky-zachranar-pro-urgentni-medicinu-je-novy-specializacni-rvp-pro-zdravotnicke-zachranare>

Komora záchranářů, 2022. V novém Katalogu prací má nově záchranář specialista pro urgentní medicínu 12. platovou třídu. In: *komorazachranaru.cz* [online]. Copyright © Komora Záchranářů [cit. 05-03-2025]. Dostupné z: <https://komorazachranaru.cz/aktualita/v-novem-katalogu-praci-ma-nove-zachranar-specialista-pro-urgentni-medicinu-12-platovou-tridu>

KUTNOHORSKÁ, Jana, 2010. Historie ošetrovatelství. EPUB [online]. © Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-6628-7 [cit. 24-11-16]. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/historie-osetrovatelstvi-2048928/>

Li-Mei Liao et al, 2016. The association of nurse educational preparation and patient outcomes: Systematic review and meta-analysis. *Sciencedirect.com* [online]. Copyright © 2025. 9-16 s. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.03.029>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2019. Věstník č. 12/2019. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru VŠEOBECNÁ SESTRA – DOMÁCÍ PÉČE A HOSPICOVÁ PÉČE. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-24]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. Věstník č. 2/2020. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru VŠEOBECNÁ SESTRA – OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V GERIATRII. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-25]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. Věstník č. 4/2020. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru VŠEOBECNÁ SESTRA – OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PSYCHIATRII. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-24]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. Věstník č. 5/2020. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru VŠEOBECNÁ SESTRA – INTENZIVNÍ PÉČE. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-24]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. Věstník č. 9/2020. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru VŠEOBECNÁ SESTRA – INTENZIVNÍ PÉČE V PEDIATRII. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-24]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2023. Věstník č. 14/2023. HOJENÍ RAN – vzdělávací program specializačního vzdělávání pro všeobecné sestry. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-11-25]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2023. Věstník č. 17/2023. URGENTNÍ MEDICÍNA vzdělávací program specializačního vzdělávání pro zdravotnického záchranáře. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-12-2]. Dostupné z: https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2016/01/Zdravotnický-zachranar-%e2%80%93-Urgentni-medicina-vestnik-MZ-c.17_2023.pdf

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2023. Věstník č. 7/2023. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru PERFUZILOGIE. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-12-2]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#ZZ-18>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2023. Věstník č. 9/2023. OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V ONKOLOGII A HEMATOONKOLOGII vzdělávací program specializačního vzdělávání pro VŠEOBECNÉ SESTRY nebo DĚTSKÉ SESTRY. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo

zdravotnictví [cit. 24-11-25]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2024. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. *Odok.cz* [online]. © 2025 Úřad vlády České republiky. [cit. 05-04-2025]. Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND6UF7AGW/>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2024. Přehled oborů a vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků. *Mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví. [cit. 05-04-2025]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#ZZ-18>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2024. Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru ORGANIZACE A ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví. [cit. 24-12-2]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#ZZ-18>

Ministerstvo zdravotnictví ČR. Věstník č. 9/2021. KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ VŠEOBECNÁ SESTRA. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 24-12-4]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-kvalifikacnich-standardu/>

Ministerstvo zdravotnictví ČR. Věstník č.3/2019. KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [24-12-4]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-kvalifikacnich-standardu/>

Ministerstvo zdravotnictví, 2018. Stanovisko k zařazování všeobecných sester do platových tříd. In: *mzd.gov.cz* [online]. Ministerstvo zdravotnictví [cit. 05-03-2025]. Dostupné z: https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/wepub/4360/32476/Stanovisko_k_zazovani%20vseobecnych%20sester%20do%20platovych%20trid.pdf

PROŠKOVÁ, Eva a Jana KONEČNÁ, 2015. Vývoj vzdělávání zdravotních sester – 1. díl. In: *florence.cz* [online]. Copyright 2020 Care Comm s.r.o [cit. 24-11-16]. Dostupné z:

- <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2015/6/vyvoj-vzdelavani-zdravotnich-sester-1-dil/>
- Queen Mary University of London, 2025. Prehospital Medicine MSc. *Qmul.ac.uk* [online]. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://www.qmul.ac.uk/postgraduate/taught/coursefinder/courses/prehospital-medicine-msc/>
- REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ, 2013. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada Publishing. 240 s. ISBN 978-80-247-4530-5
- RYAN, Jane, 2003. Continuous professional development along the continuum of lifelong learning. *Sciencedirect.com* [online]. Copyright © 2025. 498-508 s. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: [https://doi.org/10.1016/S0260-6917\(03\)00074-1](https://doi.org/10.1016/S0260-6917(03)00074-1)
- ŠÍN, Robin, 2022. Historický vývoj poskytování neodkladné péče. *Urgentní medicína časopis pro neodkladnou lékařskou péči*. In: *urgentnimedica.cz* [online] Copyright © 2011–2021 MEDIPRAX CB s.r.o. [cit. 2024-10-12]. ISSN 1212–1924. Dostupné z: https://urgentnimedica.cz/casopisy/UM_2022_3-4.pdf
- University of Stavager, 2024. Master in Prehospital Critical Care full-time. *Uis.no* [online]. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://www.uis.no/en/phcc>
- Univerzita Palackého v Olomouci, 2024. Organizace a řízení ve zdravotnictví. In: *studium.upol.cz* [online]. © 2024 Palacký University Olomouc [cit. 24-11-07]. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2025&globalId=55395&maior=6417>
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2025. Management ve zdravotnictví. *Utb.cz* [online]. © 2025 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. [cit. 05-04-2025]. Dostupné z: <https://www.utb.cz/vyhledavac-oboru/management-ve-zdravotnictvi-mgr/>
- VLK, Radomír a Denisa ŠROTÍŘOVÁ, 2018. Legislativní brožura pro nelékařské pracovníky záchranných služeb. In: *komorazachranaru.cz* [online]. Copyright © Komora Záchranářů [cit. 2024-10-07]. Dostupné z: <https://komorazachranaru.cz/files/download/ke-stahnuti/1828875925-LEGISLATIVNI-BROZURA-1.3.pdf>

Wikisofia, 2013. Dotazovací metody. Popište základní rozdělení dotazovacích metod a popište je na podrobných příkladech. Uveďte hlavní zásady tvorby dotazníku. *Wikisofia.cz* [online]. © 2013 ISSN: 2336-5897. [cit. 05-04-2025]. Dostupné z: Dotazovací metody. Popište základní rozdělení dotazovacích metod a popište je na podrobných příkladech. Uveďte hlavní zásady tvorby dotazníku – Wikisofia

WINDARSSON, M. et al, 2020. Newly Graduated Swedish Nurses' Inadequacy in Developing Professional Competence. *Journals.healio.com* [online]. © 2025 Healio All Rights Reserved. 65-74 s. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://doi.org/10.3928/00220124-20200115-05>

Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, 2024. Počet záchranářů je podle šéfa zdravotnických statistiků nezbytné navýšit. *zssuk.cz* [online]. Copyright © 2025 Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje. [cit. 31-03-2025]. Dostupné z: <https://www.zssuk.cz/pocet-zachranaru-je-podle-sefa-zdravotnickych-statistiku-nezbytnenavysit/#:~:text=Spolu%20se%20st%C3%A1rnut%C3%ADm%20populace%20bude,sester%20kolem%20450%2C%20uvedl%20Du%C5%A1ek>

7 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Graf ročníku studia ZZ.....	32
Obrázek 2 Graf plánů po dokončení studia ZZ.....	33
Obrázek 3 Graf práce ve zdravotnictví.....	34
Obrázek 4 Graf zájmu o obory/programy.....	35
Obrázek 5 Graf povědomí o studijních možnostech.....	36
Obrázek 6 Graf spokojenosti se studiem.....	37
Obrázek 7 Graf informovanosti o studijních možnostech.....	38
Obrázek 8 Graf zdroje čerpání o studijních možnostech.....	39
Obrázek 9 Graf motivace ke studiu Diplomované všeobecné sestry.....	40
Obrázek 10 Graf doporučení VOŠ.....	41
Obrázek 11 Graf odrazení od studia diplomované všeobecné sestry.....	42
Obrázek 12 Graf místa studia na VOŠ.....	43
Obrázek 13 Graf ročníku přijetí.....	44
Obrázek 14 Graf pokračujících ve studiu po dokončení DiS.....	45
Obrázek 15 Graf doporučení studia.....	46
Obrázek 16 Graf doporučení studia ostatním.....	47